EL : POBLE : CATALÀ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECA — CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES . 4 pessetes trimestre — PAISOS D'UNIÓ POSTAL. . . . . 9 pessetes trimestre

ANY V — Barcelona, dijous 26 de mars de 1908 — NÚM. 760

REDACCIO Y ADMINISTRACIO: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.--TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ y a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTECA — CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES. 5'00 pessetes trimestre — BARCELONA. . . . . 1'50 pessetes cada mes | Cts. 5

MOSAICHS E F ESCOFET & C
Ronda Sant Pere 8

LLAGUES A LES CAMES Curació radical per nous procediments.— Dr. J. GRAU SULÉ.— Consulta de tres a cinc.—Governador, número 13, principal.

Grans magatzems EL SIGLO

Últimas novetats en LLANES y SEDES
PERA
SETMANA SANTA
GRANS EXISTENCIES — PREUS REDUITS

BROTXAT tot seda, gran colecció de dibuixos, ample 52 cms.; el metre a pessetes 6

RAS «LIBERTY» de gran efecte y bon resultat, ample 48 cms.; el metre a pessetes 4

DAMASÉ, extens assortit en dibuixos de alta novetat, ample 52 cms.; el metre a pessetes 4

PANYO DE LYÓN, negre garantit, ample 50 cms.; el metre a pessetes 4'50

MESALINA, tot seda, article de novetat, ample 50 cms.; el metre a pessetes 4'75

Extens assortit en
MANTELLINES malaguenyes desde pessetes 3'50
MANTOS tovalla desde pessetes 5'50

ARMURE DE LLANA, dibuixos mate, ample 90 cms.; el corte de 7 metres pessetes 21

VOILE DE LLANA, negre llis, ample 90 cms.; el corte de 7 metres pessetes 15'75

ARMURE BROTXAT, tot llana, dibuixos de novetat, ample 90 cms.; el corte de 7 metres pessetes 31'50

SATÍ DE LLANA, brotxat, negre brillant dibuixos fantasia, ample 90 cms.: el corte de 7 metres pessetes 19'25

VOILE DE LLANA, ab llistes de seda, ample 90 cms.; el corte de 7 metres pessetes 31'50

OCASIÓ
ARMURE, tot llana, dibuixos Jacquard, gran colecció, ample 90 cms.; el corte de 7 metres per pessetes 11

SECCIÓ DE MOBLES (pisos tercer y quart)

Complet assortit en JOCS DORMITORI ▫ SALÓ ▫ MENJADOR ▫ SALA DE REBRE ▫ DESPATX ▫ SILLERIES ▫ BALANCINS ▫ PARAIGÜERS ▫ SILLONS, etc.

A PREUS BARATÍSSIMS

Oportunitat Cadires de fusta de faig, ab patent, plegables, gran solidesa, pera passeigs, parcs y jardins; una a pessetes 4'25

PARTS Y MALALTÍES DE LA DONA Dr. R. Degollada, ex ajudant de clíniques de Berlín y Dresden, Lauria, 42, pral. De dotze a dues. Consulta gratuita: Carme, núm. 21, primer. De nou a deu.

Els que tinguin tos prenguin l'antiga y acreditada PASTA PECTORAL DEL DOCTOR ANDREU. Demanis a les farmacies.

DE NOSTRA COLABORACIÓ

El negoci de les bombes

Ab aquestes paraules: «Negoci de bombes», jo tracto de sintetisar avui l'impressió quasi unánim dels barcelonins respecte als crims miserables del terrorisme.

Mireu: en totes les qüestions humanes pregunteu sempre «quin Ideal» persegueixen determinades accions; si trobeu que no responen a cap ideal, aleshores demaneuvos: «a quin negoci obeeixen», y us equivocareu poques vegades...

La Barcelona menassada quotidianament per les bombes, ha arribat (se veu clarament en totes les converses, en totes les manifestacions de l'indignació, fins ara prudentíssima, contra'ls crims) a una conclusió: les bombes no obeeixen a cap idealitat; les bombes són un negoci.

Hi ha una idealitat (equivocada, malhaurada, si voleu) en tota propaganda; fins en la propaganda dels crims: aquí no's veu l'Ideal.

Això es, al menys, l'impressió baix la qual sembla esperar avui indignada la Ciutat nostra.

La necessitat de proposarse aquest terrible problema es urgent pera tothom. Avui estás tant tranquil, y demá pots morir de la manera més imbécil, tot passejant pel carrer de Pelai o de Ferran VII, per les Rambles...

No será inútil, doncs, conéixer l'opinió metódica que un filosop amic, Filippo Ottonieri, me va exposar no fa gaire, ab motiu del seu últim viatge a Catalunya, desde la Nubiana ont el va fixar el gran Leopardi.

⁂

—Jo he vist l'organisació d'alguns clubs terroristes. En tots els crims que projecten, l'idealitat portada fins al sacrifici es la norma.

Les bombes dels idealistes de tots els països, se proposen fer triomfar una Idea. O bé (això es, ben mirat, idéntic) acabar ab un Idol.

La bomba-ideal es personalíssima. La bomba-negoci no té llógica, es absurda: esclata en mitg del poble, deixant intangibles els ídols, fent impossible'l triomf de les idees.

La bomba-ideal no es solament personal «contra» qui va llensada, sinó també «pel» qui la llensa. La bomba-negoci, anónima per l'efecte, es també anónima pera la causa.

Hi cap suposar l'existencia d'un criminal subtil y habilíssim, un monstre enemic de «tota» l'Humanitat—sense distinció de sexes, edats ni categories.—Sí, hi cab un monstre així. Una especie de Gaspar Hauser, més misteriós y més fatídic que'l de la llegenda germánica. «Peró, cóm es que resideix persistentment aquí, a Barcelona?»

Un monstre així, que fes de vessar sang el seu ofici y la seva joia, seria un enemic de l'humanitat barcelonina... Un enemic de Barcelona.

Totes aquestes suposicions, peró, tenen menys importancia, després de la detenció y de les declaracions den Rull.

Qui es el negociant?

Heusaquí la terrible y actualíssima qüestió.

Totes les suposicions imaginables s'han sentit aquests dies, exposades per infinitat de petits pensadors.

Recordaré sols una de les més «abracadabrantes»: un cubá s'ha esforsat, per l'espai d'un mes, en senyalar les analogies possibles entre'l misteriós «affaire» del «Mayne» y les explosions de casa nostra.

Per aquest estil, Génova y Marsella, les Potencies y el Govern, han estat els per-Potencies y el Govern, han estat els grans personatges senyalats per la fantasía del poble com a negociants possibles d'aquest trágic negoci.

Y que es un negoci no's pot negar: hi són tots els carácters. No es gens extrany, —al contrari, es perfectament llógic— que els barcelonins pensin en un negociant «gran»... a l'altura del gran negoci.

Aquest es l'estat de la conciencia de Barcelona.

Quan la gent diu: «això es qüestió del Govern», se deixa portar, naturalment, de la seva predilecció per lo extraordinari. Peró s'ha de confessar que'ls crims que patim són també extraordinaris. Y, després de tot, qué hi ha, en aqueixa fórmula: «es el Govern», de repugnant, sinó la «paraula»—sí, la paraula y no l'idea; —perqué, ab aqueixa fórmula, el poble resumeix aquests tres carácters de la «causa» de les bombes:

Primer, la... negociabilitat.
Segón, la impersonalitat.
Tercer, la persistencia.—

⁂

Així, per la primera vegada en sa vida, el meu amic ha opinat que «vox populi vox Dei».

Calia venir a Espanya pera declararse tant decididament en una qüestió gens fácil de resoldre.

Dr. Diego RUIZ

Tot passant

Caritat cristiana

La majoria de la nostra ciutat o es indiferenta en materia religiosa o hostil a tota religió positiva, o, bo y essent religiosa, considera la religió quefer exclusiu de la conciencia individual. Podrien presentarse infinites proves de la veritat d'aquesta afirmació. N'hi hauria prou ab una, que es terminant: la constitució del nostre Ajuntament. Ningú pot negar que res determina l'estat d'opinió d'un poble, com l'opinió dels representants que en tota llibertat ell mateix ha elegit. Y no cal repetir una vegada més quina es l'actitut y la significació en materia religiosa de la majoria dels nostres regidors, perque tothom la té prou coneguda.

En aquestes condicions, vé que l'Ajuntament pensa en crear les primeres escoles municipals, quatre grupus escolars que siguin real y positivament lo que ja per tot arreu, menos a Espanya, s'entén per escola. Lo llógic, lo natural, donada la constitució del consistori, hauria estat que la majoria de regidors, o francament antireligiosos o si altra no partidaris de separar la religió dels organismes oficials, haguessin imposat llur criteri a les minories, apartant tota ensenyansa religiosa de les escoles en projecte. He dit que això hauria estat lo natural y fins vui afegir, relativament considerat, potser lo just y equitatiu. A tot arreu y en tot orde de coses, les majories s'imposen a les minories, essent això l'essencia de tot el nostre sistema constitucional, de tota la nostra vida civil. Qué hauria tingut, doncs, d'extrany, que la majoria del nostre Ajuntament hagués fet aplicació de lo que es norma universal de conducta?

En comptes d'això, respectuosos ab els sentiments y les idees de la minoria, els regidors de la majoria no suprimeixen l'ensenyansa religiosa en les noves escoles: únicament se limiten a establir que an aquesta ensenyansa será facultatiu assistirhi o deixar d'assistirhi. Y surten els católics, més ben dit, alguns católics, la part més intransigent dels católics, y proclamen que això es un insult als sentiments de les persones pietoses, un atac a la religió, un crim abominable.

Ont es el crim, ont es l'atac, ont es l'insult? En el fet d'establir que en les escoles se donará una classe de religió católica segurament que no. En lo que preceptúa'l reglament, de que en elles no podran donarse ensenyanses que fereixin els sentiments religiosos de ningú, me sembla que tampoc. Será, doncs, en la llibertat de assistir o deixar d'assistir a la classe ont s'ensenyin els dogmes y les práctiques del catolicisme? Evidentment això es lo que ha remogut les ires dels protestataris. Peró m'agradaria que'm demostressin en quina forma aquesta llibertat ataca a la religió católica. Es que dits senyors anyoren aquells bons temps en que l'esgarriat de la santa mare Roma era rostit pera edificació dels fidels y salvació de la seva ánima? Es que entenen que la fe ha d'imposarse a la forsa, com el servei militar o el pagament dels impostos?

Es tant evident lo que ha guiat an els nostres regidors a l'establir aquesta fórmula de concordia, es tant manifest lo que ha dut la majoria de no católics a acceptar que's donés aquella ensenyansa y a la minoria católica a consentir que's deixés la llibertat de rébrela o no rébrela, que'ls protestataris entren de ple en aquella categoria d'intransigencia incomprensiva que anomenem avui lerrouxisme, per haver estat el lerrouxisme l'última manifestació de l'esperit anti-civil que rebutja'l seu concurs a qualsevol obra constructiva, de solidaritat social, en nom d'un migrat doctrinarisme d'escola. Qué volien, doncs, aquests senyors protestatius? Que la majoria de l'Ajuntament, no religiosa, després d'haver establert l'ensenyansa de la religió católica en les noves escoles, la fes obligatoria a tots els deixebles, privant de que podessin beneficiar de l'ensenyansa municipal totes les criatures dels ciutadans no religiosos, que són a Barcelona immensa majoria? Indubtablement que fora aquest el desitj llur. Mes això no sols no es just, dintre un criteri de justicia civil,—no dic láica pera no ferir les orelles dels susdits protestataris,—sinó que es oposat per complet a les máximes de la moral cristiana. Perque ningú'm senyalará cap precepte d'aquesta moral que digui que ha de negarse'l pa y la sal als que no tinguin les mateixes idees y els mateixos sentiments que nosaltres, ni que se'ls ha de perseguir sense treva, an ells y a llurs fills, condemnant an aquests a ignorancia absoluta, si per forsa no entren a la cleda del catolicisme.

J. POUS Y PAGÉS

Notes y comentaris

RECOBRAMENT?

Un article, comentadíssim, de «La Correspondencia», insinúa la possibilitat, la contingencia, d'un futur recobrament de les Filipines (o part d'elles) per Espanya, en virtut d'una aliansa hispano-japonesa. La nova haurá fet estremirse de goig el cor de molts... Peró jo sé bé que no deixa d'haverhi altres gents ben espanyolistes qui hauran fet vots, en nom d'Espanya, pera que tal esperansa no se realisi mai... Son ells, els neo-patriotes qui varen veure en la derrota nacional la sana y viril eficacia d'una llissó, y també l'alleugeriment d'un Estat feble, capacitat, per tal extirpació, de consagrar les disperses energies al foment de l'abandonada potencialitat interna. Són ells, els qui ploren interiorment una comunal expiació, perque saben que hi ha, entre nosaltres y els bons tagals, un capítol de sang inesborrable, y un nom dressat en una plassa dolorosa: Rizal. Són ells els qui, tot recordant la segona y efímera possessió de Santo Domingo, s'han dit que hi ha, en la marxa secular y lenta de les emancipacions nacionals, moments qui no tornen perque, en no sé quin rellotge misteriós, una hora definitiva sona...

EL PERIODISME DEL CRIM

Gairebé tots els diaris madrilenys envien reporters al procés den Rull, y com a proleg a les informacions futures, escriuen llargues proses d'anecdotisme terrorista, publicant els retrats dels processats.

Les plomes de «Los Sucesos», escaurien be en els més alts orgues de la mentalitat espanyola, que senten avui, davant dels crims de Barcelona, la joia que sentirien en Gaborian o en Montesquiu, davant dels seus ferestecs personatges.

De la nostra vida catalana tot ho ignoren, y mai una acció cultural, de potencialitat social, d'ells ha obtingut una atenció permanent o un comentari detallat. Cap dels homes de l'aristarquia catalana, en les planes de l'«Imparcial» o «El Heraldo», s'ha exhibit. Semblant honor «El Heraldo» ho reservava pera'l retrat den Rull, bona testa de sala antropométrica.

Ara vindran les plomes fetes als drames de les Saleses, y a les sessions folletinesques del Tribunal Suprem. Ab quin dalit, ells, aventaran pels quatre punts cardinals de les Espanyes, la gran ignominia del terrorisme! A Catalunya, contra Catalunya, creix una infamia, y delectantshi, sibarites, pel crim agé, desclouran les flors perverses de les informacions.

Per primera vegada, a la terra catalana arriben les gents seguint petjades de sang. No es l'Exposició, civil eflorescencia de la nostra ánima, ni aquell 20 de maig, la gran jornada de Catalunya en victoria d'ideal lluit al sol dels pressagis gloriosos, ni la Reforma, el convit de Barcelona als forasters a fruir amples canals de sol entre les cases velles; no es patriotisme, ni energies en gloria, ni festa d'esperanses. Els diaris de Madrid venen pera contemplacions de cangrenes pera dietaris infamants, els quals, més tard, podran servir pera testimoni de que l'ánima de Neron pot elevarse a Catalunya, isolada si's vol, peró que pot donarshi.

Hi ha qui del sol no'n veu més que les taques. Aixís aquesta prempsa encara que Catalunya els amari de llum, no veuen y escampen d'ella altra cosa que'l cap d'arxiu criminalógic den Joan Rull.

SPORTULA

Dos patriotismes

En Maeztu, el bon amic Maeztu, escrigué aquests dies un ben interessant article. Publicacions extrangeres, diu, li oferiren les columnes pera una extensa y sincera informació sobre el moviment de l'Espanya actual; peró ell, noblement, no acceptá la oferta, per no veures obligat a dir que en la propria terra es punible la reproducció d'un article de Guerra Junqueiro y que la tasca de periodista hi es una de les més perilloses professions...

Oh, amic Maeztu, escolteu: jo respecto y admiro infinitament el vostre patriotisme. Peró deixeume dir també que, a la vora d'aquest fort patriotisme qui consisteix en callar les febleses y els greus defectes de la patria, hi ha un pera mi més intens patriotisme: el de dirlos.

Perque aquest patriotisme es l'obsequi de tota la persona a l'adveniment futur de la patria, sacrificantli, com a un deu, la mateixa inferioritat perniciosa de la patria actual...

FOSFOR

El pressupost de Cultura

II

b)—Estudio pedagógico de la Institución de Cultura Popular

Edificados los locales y preparados los nuevos maestros los cuatro Grupos de Estudios populares abrirán sus cursos en octubre de 1909. Cada Grupo reunirá tres instituciones principales, subdivididas luego en varias secciones distintas:

A) Una escuela Maternal («Kindergarten»).

B) Una Escuela Primaria de seis grados.

C) Una especie de Universidad Popular para los adultos.

Estas tres instituciones de cultura se enlazarán sucesivamente, recibiendo al niño desde los brazos de la madre, haciéndole hombre y prolongando después su educación sin abandonarla nunca.

A la Escuela Maternal podrán asistir niños y niñas desde unos tres hasta unos seis ó siete años. Estará dividida en dos grados según la edad y desarrollo general de los párvulos y encomendada exclusivamente á profesoras, en atención á la indiscutible superioridad de la mujer para esta primera educación maternal. No debe confundirse la Escuela Maternal con los grados inferiores de las Escuelas primarias. En aquélla, la instrucción propiamente dicha es casi nula; sus métodos y sobre todo su espíritu, son muy diferentes de los de éstas. Se propone, principalmente, educar el corazón de los niños é iniciar en ellos las buenas costumbres de veracidad, de respeto, de orden, de limpieza, en la época de la vida en que una prudente dirección moral puede influir en las raíces mismas del carácter. Las Escuelas Maternales, basadas en distintas interpretaciones del sistema froebeliano, tiendan siempre á formar la inteligencia, no á llenarla atendiendo muy principalmente á los cuidados físicos que reclama la tierna edad de los alumnos.

No son, pues, Escuelas de primeras letras. Las construcciones y trabajos manuales, las lecciones de cosas, algún relato oral, los juegos, el canto, constituyen en la Escuela Maternal los principales medios de educación. Esta Escuela es la colaboradora de la familia, sirviendo de ayuda eficaz á las madres cuyas obligaciones, á veces fuera de casa, les impiden consagrar á sus pequeños toda la solicitud necesaria, y ofreciendo al niño, que, como el hombre, es un animal social, una sociedad infantil en un medio de bienestar y de alegría.

Continuación de la Escuela Maternal será la Escuela Primaria Graduada, aunque, en esta, la instrucción, el «contenido» de conocimientos, deba ir añadiéndose poco á poco la mera «formación» de la inteligencia y el carácter. Constará cada una de seis grados, correspondientes, en general, á seis años correlativos, desde los seis ó siete hasta los doce ó trece, pudiendo, sin embargo, empezarse el primero en edad algo más adelantada ó repetirse un grado durante otro curso siempre que sea necesario. En un mismo grado de las cuatro Escuelas, la enseñanza será próximamente la misma, correspondiendo á los niños de un desarrollo intelectual análogo, de modo que el paso de una á otra Escuela podrá hacerse sin gran dificultad.

En los seis grados se estudiarán fundamentalmente las mismas materias, aunque de modo distinto y varia extensión. «asignaturas» para cada curso. La ense- Nada más artificial que la división de ñanza tiene una unidad natural como la realidad de la misma vida. No hay una edad en que el niño haya de interesarse por las leyes físicas, otra en que deba cantar, otra en que le importe sólo la geografía de su patria. Todos los acontecimientos generales deben iniciarse en las primeras nociones, como el árbol está en la semilla y desarrollarse luego orgánicamente hasta dar sus frutos. Todas las «asignaturas» se cursarán en los seis grados; y aún la existencia misma de las «asignaturas», ó agrupación por materias, como exigencia de método y disciplina, no deberá impedir una relación constante entre todas ellas, ya que todas se completan y unifican.

Esto, no obstante, un programa aprobado por la Junta fijará los puntos esenciales de cada materia, que los maestros deberan ir desarrollando ordenadamente durante el curso en sus respectivos grupos. Así tendremos un plan de estudios primarios, susceptibles de constante discusión y mejora. Se podrán hacer ensayos algo diferentes en cada una de las cuatro Escuelas. La experiencia propia, además del ejemplo que nos ofrecen ya los planes de estudios de las escuelas primarias de otros países determinarán cuáles son los conocimientos indispensables para nuestros niños en cada rama y cuál es el orden en que mejor han de explicarse y ampliarse.

No se trata de cohibir la razonable libertad de cada maestro. No se pretende que, echando mano al reloj puede decirse: este preciso momento todos los profesores de tal grado están hablando de Cristóbal Colón. A lo que se aspira es á substituir la anarquía de la clase única á la buena de Dios por el primer principio de una organización, análoga á las que existen lo mismo en Europa, que en América, que en Austria. [illegible] de inventar la Escuela primaria. En sus líneas generales, está perfectamente resuelta y definida en la realidad de todos los pueblos culturales. La solución de esté problema de la Escuela popular es tal vez la obra más indiscutible de la época moderna. Podemos ahorrarnos explicaciones minuciosas sobre aquellos puntos esenciales de la enseñanza y la educación, universalmente aceptados. No vamos á descubrir el Mediterráneo, sino á enterarnos modestamente de su existencia.

Hablaremos solo de algunas cuestiones, de aceptación no tan universal. Casi no deberíamos contar entre estas el canto y el dibujo, que figuran en los programas de todos los países adelantados. Ya no se coloca á estas dos enseñanzas en aquel desdichado rango de las «clases de adorno». Su orientación también ha cambiado, prescindiendo de las habilidades técnicas. El dibujo, empezando desde la primera lección por la reproducción de los objetos naturales y muy sencillos, es, en primer término, un ejercicio del ojo y de la mano un esfuerzo de observación de las formas elementales de las cosas. Saber copiar un objeto, saber dibujarlo de memoria, con cierta precisión, después de visto, se considera hoy tan indispensable como saber explicar de palabra ó por escrito un suceso cualquiera. El dibujo, así comprendido, no es un arte especial, sino una introducción general intuitiva y estética, para todos necesaria y asequible.

También es incuestionable la importancia de la educación física, tan descuidada entre nosotros en parte por deficiencias materiales. Hay que dar la primordial importancia que tienen á la gimnasia y al juego. La primera no ha de proponerse formar atletas, combatientes ó sportmen, sino favorecer el desarrollo armónico del cuerpo, dando vigor á los músculos y soltura á las actitudes. El juego, bien dirigido y á condición de que no pierda su espontaneidad, es tant importante y tan educador como cualquiera de las clases. Recientemente se ha presentado á los poderes públicos en varias ciudades alemanas un proyecto que tiende á implantar el juego obligatorio en todas las escuelas, lo mismo de niños que de niñas, dedicándole una tarde á la semana, además del tiempo que se emplea en los ejercicios gimnásticos.

La enseñanza de los trabajos manuales, recomendada por Pestalozzi, desarrollada y organizada luego en los países escandinavos, establecida ya como obligatoria en varios otros, se encuentra hoy en un período de innegable crisis. Su implantación no ha reproducido todos los resultados que se esperaban. «El éxito obtenido no responde á los esfuerzos intentados ni á las cantidades gastadas, porque se ha desconocido un tanto la finalidad de ésta enseñanza, porque en todas partes se ha marchado sin saber exactamente qué camino debía seguirse, es decir, sin haber precisado el método». («Rapport du Conseil municipal de París», por M. Lavy).

Sin embargo, en principio, la opinión autorizada se muestra casi unánimemente favorable á los trabajos manuales en la escuela. En este estado de la cuestión, lo prudente y lo científico es ensayar. Nosotros ensayaremos, procurando dar un sentido positivamente educador á estos trabajos, que no deben ser ni un pasatiempo inútil ni tampoco el aprendizaje especial de un oficio.

Para las niñas, además de los trabajos y labores que les son peculiares, parece oportuna la creación de una enseñanza doméstica práctica. Este «enseignement ménager», tan extendido en Alemania, Bélgica, Inglaterra, Suiza, los Estados Unidos, etc., está alcanzando un extraordinario desarrollo en los últimos tiempos. En Ginebra hay una escuela únicamente consagrada á esta enseñanza; en Inglaterra, 17 escuelas normales de cocina para la formación de un profesorado especial.

Con la enseñanza doméstica la escuela ayuda á la familia, cuyos hábitos económicos é higiénicos pecan á veces de un poco rutinarios en la formación de una buena ama de casa. Dicha enseñanza comprende, por ejemplo: «la compra y conservación de los alimentos; la costura, el repaso de la ropa blanca, el planchado; el cuidado de los vestidos y de los muebles; la higiene de la casa y el arte de adornarla; la higiene de los niños, la asistencia á los enfermos, la educación de la en el Congreso de enseñanza primaria primera infancia. (Art. 2.º de los votados de París, 1900).

Además de estas enseñanzas, se procurarán implantar alguna de las obras complementarias ó circum-escolares de más eficaces resultados. Las anteriores lecciones domésticas podrían tener aplicación práctica relacionándolas con las cantinas escolares ó con el reparto de blusas y ropa á los niños que más lo necesiten. Algún ensayo de ahorro y mutualidad, alguna fiesta escolar discreta —para los niños y no para ofrecer á los niños en espectáculo,—las colonias de vacaciones, sobre todo, son tal vez ejemplos de estas obras auxiliares tan convenientes en la escuela.

No hace falta citar entre dichas obras ni los paseos, visitas y excursiones ni la inspección y cuidados médicos puesto que más son cosas casi esenciales á una buena escuela que obras complementarias.

Se ha establecido que una de las cuatro Escuelas graduadas sea de niños, otra de niñas y dos de coeducación. La Junta de Patrona o tendrá atribuciones para extender la coeducación á las cuatro Escuelas lo mismo que para convertir las dos de coeducación en Escuelas unisexuales, una de niños y otra de niñas, siempre que lo creyese conveniente. Dada la combinación que se propone, bastaría, para llevar á la práctica cualquiera de estos dos cambios, trasladar parte del personal docente y todos los alumnos de un sexo, de una Escuela á otra, con lo que, según los casos, resutarían cuatro Escuelas coeducativas ó cuatro Escuelas unisexuales.

Abundan hoy espíritus escogidos que creen que, como escribía doña Concepción individual, sino la formación general misma para el hombre y para la mujer», sobre todo en la enseñanza primaria, la cual, aunque atienda al carácter peculiar de cada niño, no busca la especialización individual sino la formación general de la persona humana; y, según frase de la citada escritora, «la persona no tiena sexo». La opinión casi universal de psicólogos y pedagogos afirma que, por lo menos hasta entrar en la juventud, no hay inferioridad alguna intelectual en la mujer—antes más bien al contrario,—atribuyendo la común inferioridad de cultura á las deficiencias de la educación femenina, deficiencias que con la coeducación de los dos sexos se suprime de raíz.

Desde el punto de vista moral y social la cuestión se presenta aún mucho más clara que desde el punto de vista de la instrucción. La coeducación parece ofrecer, en este terreno, todas las ventajas. Nada más conveniente para la pureza de las costumbres que el que los niños y niñas adquieran desde pequeños el hábito de tratarse como compañeros en un ambiente de confianza y de respeto como debe ser el de la escuela. De este modo se substituye por la garantía interna de la propia dignidad moral, encarnada ya en los hábitos adquiridos desde la infancia, esa otra garantía meramente exterior de los tabiques y las llaves. ¿Hay nada más ineficaz, más antipedagógico, más corruptor, más profano, que el régimen de las garantías exteriores? Cuando se afirma que la coeducación repugna un poco á nuestras costumbres, no podemos menos de recordar la frase de Horacio Mann: «Si nuestras costumbres se oponen á un régimen tan natural y bienechor, apresurémonos á corregir la impureza de nuestras costumbres!»

Desde que el gran educador norteamericano hizo esta afirmación, introduciendo prácticamente la innovación del sistema coeducacionista en el «Antioche College» á mitad del siglo pasado, la coeducación ha hechos tales progresos en los Estados Unidos que hoy, á pesar de ciertas oscilaciones comunes á todo sistema, se considera como regla general de educación, no sólo para la niñez sino igualmente para la juventud.

Un 96 por 100 de los alumnos de escuelas públicas de primera enseñanza y un 95 por ciento de los de escuelas públicas secundarias, pertenecen á establecimientos de coeducación. Uniendo á éstos los colegios particulares, todavía llega á un 93 por 100, en un total general de 16.000,000 de alumnos, el número de los que están matriculados en instituciones frecuentadas indistintamente por los dos sexos. «Report of the Commissioner of Education for the year 1903». Washington, 1905, págs. 1047 y siguientes.

El ejemplo de América es concluyente: Allí han ido á parar todas las razas, y aún los detritus de todas las razas de Europa; allí hay todos los climas; la coeducación no tiene allí más de medio siglo de historia, y se ha impuesto, sin embargo, mejorando la moralidad colectiva y elevando el nivel intelectual y social de la mujer americana. El «Commissioner of Education», de los Estados Unidos, doctor W. T. Harris, reconoció públicamente estas ventajas, encomiando los inmejorables resultados de la coeducación y aduciendo, para confirmarlos, las 300 Memorias, todas favorables, de otras tantas ciudades.

«La naturaleza humana no es otra en Europa que en América». El doctor Bergmann, inspector de las escuelas públicas de Stokolmo, ha hecho un ensayo muy interesante. En cada uno de los ocho distritos de la ciudad, en todos los cuales existía la coeducación, tomó una sección de alumnos separándola por sexos para su respectiva enseñanza, durante tres años.

Al cabo de este espacio de tiempo, Las clases, cuyos alumnos habían estado separados por sexos, se hallaban á un nivel intelectual más bajo que las clases bisexuales, y esto en los ocho distritos» Y no sólo para el progreso intelectual parece resultar ventajosa la coeducación, sino que los ensayos hechos seriamente en Europa confirman sobre todo sus ventajas para la educación del carácter. El doctor Badley, que la implantó hace ya años en la famosa «Bedales School», de Inglaterra, afirmaba en la «Educational Reviews» (Marzo 1901), que «es una gran cosa que los muchachos traten como camaradas á las niñas y aprendan en su vida cuotidiana á respetar á las mujeres.

Muchos otros ejemplos podrían aducirse, varios de ellos en España, como el de la «Institución libre de Enseñanza», de Madrid, que ha establecido la coeducación desde hace muchos años, sin que, en cuanto á la práctica de este sistema, se le haya podido hacer jamás el menor reproche. Pero todos esos ejemplos no permiten, sin embargo, afirmar que el problema esté definitivamente fallado. No es la coeducación un progreso pedagógico tan universalmente admitido que tengamos el derecho de imponerlo sin discusión. Por otra parte, al realizarlo, nunca el tacto y la discreción resultarán excesivos. Sólo puede intentarse una modificación de esta índole con la garantía de na personal que merezca la más absoluta confianza, capaz de crear en la escuela una atmósfera moral de actividad continua, de sinceridad y de entusiasmo.

Otro punto muy discutido, aquí y en todas partes, es el de la enseñanza gratuita. Todos convienen en que el maestro no debe recibir directamente de las familias estipendio ni gratificación por ningún concepto. Todos convienen así mismo en que la escuela debe abrirse gratuitamente á los pobres, porque la instrucción, según frase de M. O. Gréand, no es ya un [illegible] sino una necesidad. Pero se discute si, para todos, pobres y ricos, debe ser la enseñanza totalmente gratuita ó si una módica retribución escolar, que puede dedicarse íntegra á obras complementarias, no despierta en las familias mayor interés por la escuela. Los dos criterios tienen igualmente partidarios, los dos aducen razones sólidas, de los dos hay múltiples ejemplos en la organización de la enseñanza en los países más adelantados. A la Junta le tocará decidir, según sus experiencias de la realidad concreta de Barcelona, pero siempre dentro de las dos limitacciones antes señaladas.

La acción de la escuela primaria, aún allí donde ésta reune excelentes condiciones, tiene á veces muy escasa eficacia por interrumpirse bruscamente á la edad de doce ó catorce años, cuando el niño se halla más necesitado de una dirección discreta y constante. Para remediar este mal, se han creado en muchas ciudades, y en algunas con carácter obligatorio, las escuelas llamadas de continuación («Fortbildungsschulen»). Para ello también, existen un gran número de obras post-escolares, que tienden á prolongar la buena influencia de la escuela primaria: tales son, por ejemplo, las conferencias, las bibliotecas escolares, las clases de adultos, los patronatos y las asociaciones de antiguos alumnos.

En nuestro proyecto, todas esas obras post-escolares, relacionadas y organizadas, formarán la tercera de las tres instituciones sucesivas. Escuela Maternal, Escuela Primaria y Universidad Popular, de que ha de constar cada uno de los cuatro Grupos de Estudios Populares. El influjo de la Universidad Popular no se limitará á los exalumnos de la Escuela Primaria, sino que habrá de extenderse á cuantas personas quieran recibirlo. Se organizarán cursos para adultos, destinados á suplir ó á ampliar la obra de la Escuela, visitas á Museos ó establecimientos, conciertos, conferencias públicas. Estas últimas deberán mantenerse en un tono de pura enseñanza y educación, ajenas en absoluto á qualquier propaganda tendenciosa.

Habrá, además, en cada Universidad Popular, una Biblioteca, de la cual una sección, cuidadosamente escogida, estará destinada á los niños de la Escuela Primaria, y otra, compuesta de libros y periódicos pedagógicos, á los profesores. Parte de la Biblioteca será circulante para la lectura á domicilio. El profesor bibliotecario ayudará con sus consejos á las personas que los soliciten, orientándolas en sus lecturas y estudios.

Tal es, en sus grandes líneas, la obra propuesta á la Institución de Cultura Popular. Formada la Junta de Patronato por señores concejales de este excelentísimo Ayuntamiento, pertenecientes á muy distintas fracciones políticas y por otras prestigiosas personalidades, extrañas á la Corporación Municipal, de opiniones muy diferentes, su composición ponderada y la elevación de criterio y amplia tolerancia de sus miembros, son garantia firme de que la Institución no podrá degenerar en instrumento de grupo ni de secta, sino que, poniéndose siempre al tono medio de la opinión sana de Barcelona, se consagrará á formar inteligencias ilustradas, voluntades fuertes, hombres, en fin, de sentido moral y estético, capaces de constituir un pueblo patriota, disciplinado, libre, vigoroso y apto para la vida moderna.

(Continuarà)

Acció autonomista

Capellades

Organisat pels elements del setmanari nacionalista radical «Metralla», d'acord ab els nacionalistes d'aquesta vila, que són l'immensa majoria de la població, va celebrarse un miting de propaganda que bé pot calificarse d'aconteixement.

L'acte va celebrarse en l'estatge de la «Lliga Comercial», el local més espaiós de Capellades, capás pera més de mil persones, y que malgrat aquestes grans proporcions, fou petit pera enquibirhi la gran gentada que de la vila y pobles de la rodalia, com Vallbona, Piera, Carme y altres, va ferhi cap. També feren acte de presencia al miting nodrides representacions dels autonomistes y nacionalistes republicans d'Igualada.

Repartits en escamots, se veyen en diferents llocs de la sala fins a una cinquantena de lerrouxistes. La majoria d'ells no eren de la població.

Presidí el miting representant a l'Unió Catalanista, don Eugeni Xammar. Un cop feta la presentació dels oradors per don Manel Cardús y Pujol, usaren de la paraula, aixecant a cada moment al públic ab eloqüents manifestacions d'entusiasme, els senyors Flo y Vallés, Llangort y Tarragó, resumint tot lo dit el president, en termes que novament arrencaren grans aplaudiments.

Com en tot acte organisat per «Metralla», va concedirse tribuna lliure. Un cop hagué parlat tothom, va preguntarse qui volia parlar, y al moment el senyor Villalobos va demanar la paraula en castellá.

Mitg en castellá, mitg en catalá, el senyor Villalobos va anar descapdellant un discurset aprés de memoria, que quan no era un teixit de disbarats, era repetició dels mateixos conceptes emesos pels oradors nacionalistes. La cosa portava el camí de no acabarse may més, y encara que la presidencia estava disposada a deixarlo parlar fins l'endemá, no va esser d'aquest parer l'empresari del cinematógraf que hi ha instalat en la sala, el qual va dir que la cosa ja havia durat prou, y que, per lo tant, se tenia d'acabar desseguida.

En mitg de la gatzara de tot el públic, en Villalobos va acabar. Com a detall significatiu direm que'ls mateixos lerrouxistes van aplaudirlo més quan va començar que quan va acabar.

Una vegada més s'hauran convensut els antisolidaris de que a Capellades no hi tenen res a fer.

Teatres y Concerts

Teatre Tívoli.—«Lohengrin»

La gentada era immensa. Avui per avui «Lohengrin» es l'obra que, per ella mateixa, porta més gent als nostres teatres ont s'hi fa ópera de més o menos preu. No afirmarem pas que aquest fet indiqui un progrés en el gust del nostre públic; peró lo cert es que'l cavaller del cigne es ja aquí una figura gaire bé familiar.

Sempre val més, en igualtat d'execució, que fassin «Lohengrin» que no pas «Ernani» o «L'Africana». Y l'execució que la obra ha tingut aquesta vegada per part de tots els artistes no ha estat millor ni pitjor que la que cabia esperar de les seves condicions.

En primer terme hi queda la senyoreta Blanco. Va fer una «Ortruda», no diré ab comprensió peró sí, al menos, ab intuició del carácter del personatge. La senyoreta Ranz («Elsa»), encara que en el segón acte tingué algún moment encertat, té, en general, més bona voluntat que possibilitat material pera fer y cantar aquesta «partice'la». El tenor senyor Goiri ha de tenir present que la por es una cosa que mai li fará cap servei; al contrari. Ell, el bariton Molina y el baix Gasparini, molt discrets durant tota l'obra.

Els chors.., bons. L'orquestra forsa bé. El mestre Goula y Fité va fer, durant tota la nit, constants esforsos pera que tot anés lo millor possible.—A. B. C.

Teatre Principal.—Estrena d'"El testament d'Amelia", obra en un acte y tres quadros, lletra de don Lluís Via y música de la senyora Carme Karr y don Joan B. Espadaler.

El senyor Via, culte literat y delicadíssim poeta, ha escrit la visió dramática estrenada abans d'ahir al Principal en versos pulcres, espirituals y sonors. Tot el valor de l'obra está en la poesia que evoquen els versos. Peró totjust perqué la poesia está tota en les armonies y en les imatges del vers, l'acció escénica no pren el relleu necessari pera esser una bona obra teatral.

«El testament d'Amelia», pálida llegenda de temps llunyans, es una visió somniosa de poeta, inspirada en una cansó popular catalana.

La princesa Amelia, poncella primerenca dels jardins de la vida, se marceix y's colltorsa.

La seva propria mare, gelosa y crudel jova esposa del vell rei, ha emmatzinat les flors del seu llit, y la princeseta's mor... En l'agonia, la filla's plany dolorosament, y ab amarga ironia fa'l seu testament, aquell testament de que'ns parla la cansó popular.

—Filla, la meva filla,
y a mi qué'm deixareu?
—Mare, la meva mare:
a vos el marit meu.

La senyora Karr y el senyor Espadaler han posat a l'obra una música senzilleta y pulcra, quasi sempre adequada al carácter de l'obra y a les situacions.

Informació política

Ahir a la tarda's reuniren en el domicili del senyor Vallés y Ribot tots els diputats solidaris de l'esquerra que's troben a Barcelona.

La reunió, com se pot compendre, donat l'interés del moment polític, sigué detinguda y important pels acords.

El primer d'aquet es que avui marxi a Madrid el senyor Vallés y Ribot. Aquest assistirá a la propera reunió parlamentaria de les minories republicanes duent la representació de tots els diputats solidaris republicans de Catalunya que formen part de l'Unió.

Encara que aquests donaren amplament els seus poders al senyor Vallés, l'esperit dels reunits es que'l senyor Vallés defensi en la reunió de referencia l'imprescindibilitat de que continui el senyor Azcárate com a quefe de la minoria pera garantia de que l'Unió Republicana no torsará'l seu camí emprés, y voti contra l'obstrucció que acordaren un grupu de diputats, per considerarla en aquest moment inoportuna y inútil.

A més d'aquest acord, que afecta no més que als adherits a l'Unió Republicana, tots els diputats de l'esquerra comissionaren al senyor Vallés y Ribot pera la presentació d'esmenes als articles que fan referencia a l'organisació del sufragi corporatiu, pera mirar de modificarlo en el sentit d'aminorar els mals resultats que promet avui aquesta reforma reaccionaria.

Dintre pocs dies seran a Madrid, a més del senyor Vallés, els senyors Hurtado, Torras y Sampol y algun altre, pera seguir defensant el criteri d'oposició, ferma y raonada, de l'esquerra solidaria, en la discussió de l'articulat del projecte de llei den Maura.

En el Centre d'Unió Republicana del Districte Seté hi donará, demá passat al vespre, una conferencia sobre «El proper Congrés Catalá de la Joventut Republicana»; el jove don Miquel Gaudier.

Ahir al vespre varen sortir ab l'exprés cap a Madrid el senador don Odon de Buen y el diputat a Corts senyor Miró.

Prosseguiex activament la campanya a favor del Pressupost de cultura, presentat pel nostre Ajuntament. Les conferencies y actes anunciats a dit objecte, pera demá passat dissabte, són nombrosos.

Además dels que ja tenim anunciats, se donaran els següents:

En el Centre Republicá Autonomista de la Barceloneta (Sant Joan, 24), una conferencia de don Francisco Clement.

En el Centre Republicá Autonomista del Districte Segón (Carders, 12), altra conferencia a cárreg del regidor don Antoni Marsá.

Y, en el Centre Republicá Autonomista del Districte Sisé (Carme, 64), un miting en el qual hi parlaran els senyors Layret, Micó y Corominas.

Además, properament se donarán altres conferencies pels senyors Companys, Gaudier, Esteva, Bastardas, etc.

Don Laureá Miró, diputat a Corts, per Sant Feliu de Llobregat, ens prega la publicació de les següents ratlles que ha dirigit al director de «La Veu de Catalunya»:

«Molt senyor meu: Fa pocs dies vaig tenir el disgust de llegir en el diari de sa digna direcció, un solt firmat per en «Pol», en el que's feien comentaris respecte a la meva presencia en el miting de Sevilla, que no poden esser més injustos y que acusen una excessiva lleugeresa.

Com que crec que no es ab polémiques entre solidaris com se serveix la causa de Catalunya, no vareig contestar, peró avui, en l'edició del matí, llegeixo una inexactitut que necessito rectificar.

Diu en Pol, parlant de l'obstrucció: «que fa pena veure entre'ls obstruccionistes an en Nougués y a mí».

Ja se'n necessita de vista pera véurem a Madrid demanant votacions nominals mentres estic a Barcelona o recorrent el districte!

Les últimes votacions nominals en que vareig pendre part, foren les referents a l'article 36, y en elles vaig votar al costat dels meus companys solidaris senyors Carner, Rodés, Junoy, Zulueta, Corominas, Pi y Arsuaga, Nougués y algun altre.

En la reunió de la minoria republicana el meu criteri fou resoltament favorable a lo propost pel senyor Corominas, de que no's presentés cap esmena que no fos raonable, y vareig sortir de Madrid cap aquesta ciutat la mateixa tarda.

De manera que sols la mala intenció pot haverme vist aquests dies fent obstrucció al projecte d'Administració local, cosa que per altra part considero perfectament ortodoxa dintre del credo solidari, ja que no ha pres acord de cap mena la minoria solidaria respecte al projecte.

Millor será que ningú s'atribueixi l'infalibilitat pera definir el dogma solidari.

No tornaré a molestarlo demanantli noves rectificacions, siguin els que siguin els actes que se m'atribueixin desde'l seu diari, perqué Catalunya podrá judicar de la conducta dels seus representants y de les versions inexactes que de bona o mala fe's publiquin.

De vosté afm. at. s. s. Laureá Miró.—24 de mars 1908.»

Els diputats a Corts per Barcelona y els senadors per la provincia s'han reunit a casa del senyor Cambó, pera tractar del terrorisme.

Estigueren presents els senyors Puig y Cadafalch, Vallés y Ribot, Junoy, de Buen, Abadal y marqués d'Alella. El senyor Suñol visitá abans de la reunió al senyor Cambó pera excusar la seva assistencia y adherirse als acords.

Els reunits guardaren reserva sobre les resolucions preses, assegurant no obstant que aquestes eren d'importancia.

INFORMACIÓ
DE
BARCELONA

Carnet d'avui.—*A les cinc de la tarda:* Sessió de segona convocatoria de l'Ajuntament. —*A dos quarts de set del vespre:* Conferencia a l'Escola Mossén Cinto.—*A dos quarts de déu:* Conferencia a l'A. E. P.

El nostre suscriptor D. M. ens entregá 10 pessetes pera que en son nom les distribuissim entre cinc families necessitades.

Complint la comanda del caritatiu ofertor, hem repartit aquesta quantitat entre les següents families, cada una de les quals ha rebut dues pessetes.

Casimir Llibre Oliver, Arc de Dussai, 4, segon, segona. Vicenta Palangues, Codols, 10. Rosa Mondéjar, Arc del Teatre, 38, quart, primera. Antoni Castro, Copons, 3 y 5, quint. Rafel Maldonado, Tallers, 67, entressol.

En nom dels afavorits, mil mercés als donants.

El *Boletín Oficial* d'avui publica les següents disposicions:

Reial decret sobre aprofitament dels criaderos naturals de marisces.—Reial orde fixant en el 4 per 1,000 de les fiances constituïdes la quantitat que han d'abonar les companyies d'assegurances y societats mutues, per decrets de registre. Altre proibint la venda de bombetes eléctriques que marquin una potencia lluminosa diferenta del consum que realisin. Anuncis pera cobrir, per trasllat, la cátedra d'Aritmética y Algebra, la de dret mercantil y llegislació de Duanes de la Escola Superior de Comers de Santander, la de Llengua francesa de la de Guipúzcoa, la de Geografia Económica y historia del Comers de l'Institut d'Oviedo, la de Teneduria y Comptabilitat, Dret mercantil, Llegislació de Duanes, de l'Institut Jovellanos de Gijón, la de Llengua alemanya de les Escoles de Comers de Santander y Gijón y la d'Economia política de l'Institut de Oviedo. Altres de menys interés procedents de Ajuntaments y providencies judicials.

Sant d'avui: Sants Cástul y Teodosi, martres. —*Sant de demá:* Sants Rupert y Filetus.

⁂ Liquidació Roba blanca confeccionada pera senyora y rebaixa de preus en altres novetats. Camiseria Kneipp, Santiveri, Call, 20.

Vida municipal

Els quefes de Dispensari han entregat al regidor senyor López un treball estatístic de l'estat sanitari de l'urb, les causes de mortandat y morbositat y'ls remeis més urgents.

L'arcalde, a petició del senyor Bastardas, ha entregat a la Societat Barcelonesa d'Amics de la Instrucció, pera la seva biblioteca, un exemplar de la Memoria sobre la Reforma de la Ciutat.

Han estat aprovades les fulles d'apreci de les cases següents, afectades per la Granvia A, secció primera:

Basea, número 29, de Dorotea Maristany, pessetes 46,512.

Basea, número 15, del Govern de Suecia, pessetes 94,402.

Pom d'Or, número 7, de Joan Nogués y Reig, 39,972 pessetes.

Malla, número 2, del Govern de Suecia, 17,722 pessetes.

Jupí, número 9 y Pom d'Or, número 8, d'Antoni Forteza, 62,322 pessetes.

Jupí, número 7, d'Antoni Forteza, 6,848 pessetes.

La medalla d'or commemorativa de la Reforma, s'otorgará a tots els que han estat arcaldes de Barcelona, desde les negociacions del contracte pera les obres.

Al menys aquest es l'acord de la Comissió de Reforma.

⁂ Colegi Model d'Interns, es el més higiénic, familiar y económic. St. Feliu de Llobregat.

Vida corporativa

Diumenge vinent a l'estatge social de l'Unió de Llogaters, Ronda de Sant Antoni, 1, celebraran reunió els delegats dels rabassaries y censataris de Catalunya pera tractar d'oposarse al plánol del marqués de Casa Iglesia, que preten convéncer al ministre de Gracia y Justicia pera que apadriní'l projecte de llei del senyor Ugarte sobre la rabassa, introduint el judici del desauci en el contracte de parceria, excluit per jurisprudencia sentada pel Tribunal Suprem.

A l'A. E. P. s'hi donará, a dos quarts de deu d'aquest vespre una conferencia ab projeccions a cárrec d'un distingit arquitecte sobre art romá.

El dia 3 d'abril, ab motiu del trasllat dels restos d'Emili Zola al panteó dels homes ilustres a Paris, celebrará aquest Ateneu una vetllada en honor d'aquell gran escriptor, en la qual se llegiran treballs estudiant la seva personalitat com a literat y com a home.

⁂ Pianos Ortiz & Cussó. Gran premi Milá, 1906. Al comptat, a plassos y lloguers. Ramelleres, 19 y passeig de Gracia, 5.

D'Instrucció

Demá, a dos quarts de set del vespre, en el local de l'Escola Catalana «Mossén Cinto», el president del «Club Montanyenc» hi donará una conferencia acompanyada de projeccions fotográfiques, dedicada als alumnes d'aquest Centre de cultura y noies del chor infantil «Mossén Cinto».

El tema triat pel conferenciant es el de «Quatre paraules sobre la prehistoria (monuments megalítics)».

⁂ CARTRÓ CUIRO. Roviralta y C.ª, enginyers.—AMPLE, 24.

Del Govern civil

Segons ofici de la Capitania general al governador civil, diumenge vinent se celebrará la jura de la bandera dels quintos d'aquest reemplás.

L'acte s'efectuará en la forma de costum, colocantse l'altar a l'encreuament de la Granvia Diagonal ab el passeig de Gracia.

Les tropes formaran a la Diagonal y acabada la cerimonia desfilaran per davant del capitá general que se situará al passeig de Gracia en l'encreuament ab el carrer de Mallorca, en qual lloc comensaren ahir a construirse unes tribunes pera les autoritats que seran invitades a l'acte.

La comissió organisadora de la policia especial d'investigació criminal proposá ahir el nomenament de set agents de la mateixa, que foren firmats a l'acte pel governador civil.

El miting obrer anunciat, se celebrá ahir a Badalona sense que hi hagués el més petit incident.

El governador civil aná, ahir a la tarde, a Caldes de Montbui, aont assistí a la primera conferencia de les Cátedres agrícoles, organisades per don P. G. Maristany, y subvencionades, desde ara, per la Diputació provincial.

L'esmentada conferencia va anar a cárrec de don Rafel Mir, assistinthi alguns senadors, diputats y altres personalitats.

Acabat l'acte, el senyor Ossorio doná compte de que'l Govern s'associa an aquesta obra de cultura, havent concedit al senyor Maristany la gran creu de l'orde del Mérit Agrícol, creada fa poc y de la que se n'han donat sols tres o quatre.

La penúltima matinada sembla que la policia feu un registre en una casa del carrer del Mitgdia, detenint alguns individus, entre'ls que hi figuraven cinc dones y tres extrangers.

Segons sembla, en una eixida se notá que la terra estava remoguda y's trobaren enterrats alguns enformadors, russinyols y altres útils semblants.

Qüestions obreres

La Solidaritat Obrera de Barcelona, pera demostrar el seu afecte y companyerisme als obrers de Badalona, va decidir concórrer a un miting y assamblea que en l'última de dites poblacions havia de celebrahi l'Associació d'igual nom de la veina ciutat.

A l'efecte, ahir al matí, uns 250 obrers d'aquí y moltes representacions d'importants localitats de Catalunya se traslladaren al teatre Cervantes, aont s'havien de celebrar aquells actes.

En l'espaiós local s'hi aplegaren uns 2,000 treballadors, havent hi representades les 70 societats que componen la S. O. de B. y altres tantes de fóra.

Presidí el company Belis, que després de breus paraules la concedí al company Bisbe, secretari general de S. O. que llegí la convocatoria al miting.

Parlaren Brugura, dels pintors de Badalona, que enaltí l'acte de companyerisme celebrat per les dues ciutats; Casellas, dels forners de Badalona, que s'ocupá de la crisi que l'art a que pertany atravessa; Romero, de l'«Art d'Imprimir» de Barcelona, que digué que les máquines no havien d'esser rebutjades pels obrers sinó conquerides per ells, lo que conseguirien unintse y aumentant la seva cultura; Farré, de Terrassa, que s'alegrá de que l'acte no tenia per fi l'enlairament de cap personalitat sinó'l millorament de tots; Corney, de Mataró, que recomaná als reunits que portessin als mitings a les seves dónes, puix essent aquestes quines eduquen als fills, llógic era no deixessin d'ilustrarse y emancipar-se de tradicionals fanatismes.

Parlaren además, fent análogues manifestacions y predicant tots l'unió, l'esfors y l'instrucció, Soler, de Manlleu; Pons, de l'Art Fabril, de Barcelona; Badía, de la Dependencia Mercantil, de Barcelona; Vidal, de Terrassa, y Bisbe, acabant l'acte ab una coratjosa oració del president Belis.

Hi regná gran serietat y entusiasme.

A la porta hi havia una safata pera recaudar fondos pera continuar la propaganda obrera y pera ajudar als vaguistes de la fábrica Puig, de Premiá de Mar.

A la tarda se reuniren els delegats en Assamblea pera tractar de l'orientació que havia de seguir y manera de traduir en fets alguns dels acords que s'havien de pendre.

La comissió de la societat obrera «L'Art en la Sastreria» convoca a la reunió general extraordinaria, de socis y no socis, que se celebrará demá passat, a dos quarts de déu del vespre, en el seu estatge, Tallers, 22 bis, primer.

La segona delegació regional estatística de l'Institut de Reformes Socials té de procedir a l'informació sobre'ls medis de millorar la condició moral y intelectual de la classe treballadora.

Les associacions obreres y patronals, institucions y fundacions de carácter social, són pregades a aportar el seu concurs, pera lo que se'ls hi donará gratuitament l'interrogatori a que deuen contestar en l'oficina d'Estatística (Córcega, 269).

Les preguntes que's formulen són:

Com se podria aixecar la vida intelectual y moral de l'obrer?

Institucions preferides?

Aquestes institucions, quina acció han exercit en l'elevació de la vida intelectual y moral de l'obrer?

Se demanen també datos sobre'ls estaments d'ensenyansa pera obrers; les biblioteques y centres populars, l'extensió universitaria y institucions similars; el teatre pel poble; els centres de reunió pera'ls obrers y la premsa obrera.

La Societat d'operaris confiters y pastissers celebrará reunió general, avui, a les nou, en el seu hostatge social, Arcs de Junqueres, 13 y 15, principal.

⁂ FUMEU PAPER "MONTSENY,,

Fets diversos

A la Casa de socors del carrer de Barbará curaren a la nena Magdalena Lahiguera, la qual presentava síntomes d'intoxicació per haver begut aiguardent en gran quantitat.

—A la mateixa Casa de socors curaren a Isabel Albareda que presentava diverses contusions a les mans, causades al carrer de l'Hospital, aont fou agredida per Joan Serra.

—Ahir a la tarda's declará foc a l'altar major de l'iglesia de l'Hospital de Santa Creu, cremantse algunes robes.

El foc, que fou apagat pel municipal de punt y pels empleats de la casa, fou ocasionat per un ciri encés que hi havia a l'altar.

—A la casa de socors del carrer de Barbará hi curaren a Teresa Pomares, de tres anys, la qual presentava cremades greus a la cara, cos y extremitats superiors y inferiors. Y a Sofia Vidal, de 30 anys, que'n presentava de lleus a la má esquerra, rebudes, la primera, al repiá de l'escala de són domicili (Cadena, 7 bis, entressol, segona), per haverse incendiat els vestits tot jugant ab el bec de gas. La Sofia les rebé volguent apagar els vestits de la nena.

Publicacions

La Ilustración Artística.—Publica, el darrer número d'aquesta publicació, nombrosos gravats referents als successos del Marroc y altres assumptes, retrat den Fastenrath, Amicis y altres y text de distingits escriptors.

La Edificación Moderna.—S'ha publicat el número 7 d'aquesta revista.

Butlletí del Centre Excursionista de la Comarca de Bages.—Hem rebut el número 18 d'aquesta publicació.

Festes y sports

SARDANES.—Pera aquest vespre la societat «Niu Guerrer» (Ample, 59), ha organisat un escullit programa de sardanes, a cárrec de la cobla «Principal Barcelonina».

—Al «Foment Autonomista Catalá» hi tindrá lloc avui, a les deu de la vetlla, una escullida audició de sardanes y ballets populars.

Informació de Catalunya

MONISTROL DE MONTSERRAT.—El diumenge vinent, a precs dels fabricants filadors d'aquesta població, don Manuel Massó y Llorens hi donará una interessant conferencia sobre'l cardat del cotó.

TERRASSA.—Pel vinent diumenge, a les quatre de la tarda, hi ha anunciat un Concurs hípic en l'Hipódrom d'aquesta ciutat, en el que hi pendran part distingits genets de la capital.

Donen premis d'importancia, entre altres entitats, l'Ajuntament, la Cambra de Comers y la Junta d'auxilis.

L'import que's recaudi d'entrades anirá destinat als pobres.

—La companyía dramática catalana que baix la direcció den Antoni Piera actúa an el Teatre Principal, está ensajant el drama alemany den Franz A. Beyerlein, titolat «La Retreta», traducció al catalá de nostre compatrici en Martí Alegre.

BALAGUER.—El prop passat diumenge, don Amali Prim, metge de la propera població de Menárguens, doná en el Centre Nacionalista Catalá de Balaguer un concert a piano escullidíssim, puix executá ajustadament obres de Chopin, Beethoven y Wagner.

La concorrencia aplaudí sorollosament al concertista pel seu treball, que li valgué, además, moltes y merescudes felicitacions.

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL.—Avui, a les quatre, funció dedicada als nois de l'Asil Naval que hi assistiran ab la seva banda, «L'agencia d'informes comercials», «El testament de Amelia»; a les sis, «El testament d'Amelia». Entreacte (monóleg) «L'Agencia d'informes comercials». Vespre, a les nou, «Casament per forsa», «La ma de mico», «El testament d'Amelia» y «L'agencia d'informes comercials».

Diumenge, estrena de «Jesús de Nasaret».

TEATRE CATALÁ (Romea).—Avui, dijous, tarde, a dos quarts de quatre. Lliga Dramática Catalanista. La nova obra den Puig y Ferreter, «Aigües encantades» y «Mirar per casa». Nit, a dos quarts de nou. Tertulia Catalanista. Repetició de la nova obra den Puig y Ferreter, «Aigües encantades», y «L'alegria que passa».—Demá, per darrera vegada irremissiblement. Funció magna, «La campana submergida» y «La taca de café».—Funcions de broma pel diumenge. Tarda y nit, «Els calaveres» y «Mirar per casa».

El vinent divendres, represa de «Judas de Kerioth», poema de gran espectacle.

Se despatxa a comptaduría.

TEATRE NOVETATS.—Companyia de sarsuela dirigida pel mestre Pérez Cabrero, dissabte, dia 23, estrena de la sarsuela en tres actes «El quinto pelao».

TEATRE TÍVOLI.—Avui, dijous, la grandiosa ópera «L'Africana», per debut del tenor senyor Antoni Forteza, secundantlo les senyores Albertini Punseti y Duval y els senyors Agulló, Gasparini, Escuté, Reniaguoli, Masip, Godes y Ricart.—Nit, a les nou.

Demá, divendres, segona de «Lohengrin», d'éxit colosal, pera debut del tenor senyor Josep Miró.

Se despatxa a comptaduría.

TEATRE ELDORADO. (Teatre de Catalunya).—Companyia Dora Baldanello.—Avui, dijous, dia de moda, la joguina «Un chiodo nella serratura» y darrera representació de la nova comedia, «La modella», éxit extraordinari; a les nou.—Demá, divendres, «Lucrezia Borgia» y la nova comedia veneciana, en tres actes, «Prima il Sindaco e poi il parroco».

Dissabte, estrena de la tragedia moderna en dos episodis de l'eminent literat «Gabriele d'Annunzio, «Piú che l'amore».

Se despatxa a comptaduría.

TEATRE NOU.—Gran companyia cómic-lírica de primer ordre.—Avui, dijous, tarda, a les quatre, secció senzilla, «La mala sombra». A les cinc, doble: primer, «Alma de Dios»; segon, «Santos e meigas». Nit, a les nou, secció especial: primer, «El arte de ser bonita»; segon, «Alma de Dios»; tercer, la preciosíssima y delicada obra, «Santos e meigas».

Demá, estrena d'«El celoso extremeño», ab asistencia del seu autor senyor Canto. En estudi «Orden del Rey».

Tots els dies la preciosíssima sarsuela «Santos e meigas».

TEATRE APOLO.—Avui, dimecres, a tres quarts de nou, «Los niños del Hospicio», grandiós melodrama en sis actes de gran éxit.

Demá, divendres, gran funció.

TEATRE SORIANO.—El més concorregut y popular de Barcelona; preus exageradament económics. Avui, dijous, el grandiós drama mimic, «La Gitanilla», baix l'acertada direcció dels senyors Ibáñez-Rodríguez; atraccions de gran éxit. Scheineider ab els seus onze lleons, Corradini ab ses zebres, elefants, cavalls y gossos», «Los Briatores», «Les Fost, Aipwill» y dels demés artistes de la Companyia.

SALA MERCÉ.—Exit extraordinari del nou y ENCISADOR ESPECTACLE

EL PALAU DE LA SIRENA

Instalat a les Grutes. Programa de pelícoles interessantíssim.

CENTRE NACIONALISTA REPUBLICÁ DEL DISTRICTE QUINT

Miting inaugural

El C. N. R. del districte quint va celebrar abans d'anit una espléndida festa pera començar les seves tasques.

Una multitut vibranta d'entussiasme patriótic va omplenar de gom el local del Centre. Tant extraordinaria fou la concorrencia, que malgrat l'espaiositat del saló d'actes y de les dependencies contigües a aquest, la multitut, després d'omplirles a vessar totes, s'extengué per tota la casa del Centre, essent molts, també, els que hagueren d'entornarsen per no trobar un lloc ont poguer sentir als oradors.

En tots els balcons del pis ocupat pel Centre—que són nombrosos, cinc en el carrer de Santa Marguerida y dos en el de St. Pau,—aixís com també en la taula presidencial y en la part del fons, tocant a aquélla, hi lluien domassos ab la nostra bandera barrada.

Comensa l'acte

Vora un quart d'onze, fentse fer pas per entre la multitut atapaida, pujaren els oradors a la tribuna presidencial. Ab ells hi pujá també el delegat de l'autoritat governativa.

A la dreta del president del Centre, don Josep Ruiz Casamitjana, s'assegueren el regidor D. Guillem López, el delegat governatiu y els senyors Mer y Güell, vis-president del C. N. R. de Gracia, y Ribé, secretari segon del C. N. R., y a l'esquerra, don Santiago Gubern y don Joaquim Salvatella.

Un gran silenci se feu al aixecarse a parlar, pera obrir l'acte, el president del Centre.

El senyor Ruiz Casamitjana

Venim a celebrar el miting inaugural de aquest Centre Nacionalista Republicá.

Y al ferho, jo que haig de parlar en nom de la seva Junta directiva, permeteume que les meves primeres paraules siguen pera remerciar als oradors que han vingut a donar importancia a aquest acte, als delegats de les entitats germanes que tant bellament ens han demostrat el seu afecte y a tots vosaltres, en fi, que ens feu l'honor de la vostra presencia.

Y ara permeteume que us digui quatre paraules sobre aquest Centre y la seva orientació y sobre la necessitat, al meu entendre, dels centres de districte.

Es evident que avui en nostra terra, aquests Centres tenen veritable importancia. No són com abans, que's reunien quatre ambiciosos, que no anaven més que a buscar actes y empleus. Avui, aquests Centres responen a una veritable necessitat. Mitjansant ells, els organismes principals de la nostra política, recullen el veritable pensar y sentir de l'opinió, puix que aquests Centres són els que estan més en contacte ab ella. Ells recullen la sava y la trameten a la copa de l'arbre... (Aplaudiments).

Respecte a l'orientació del nostre Centre, la presencia aquí dels representants de l'entitat capdal del nacionalisme republicá y'ls articles dels nostres Estatuts ho diuen ben clar. L'article primer diu: «El C. N. R. del Districte quint, que's constitueix com adherit al C. N. R. de Barcelona...» Además, en la primera Junta general de socis, fou pres per unanimitat l'acord de nomenar president honorari d'aquest Centre al que ho fos en efectiu del C. N. R. de Barcelona.

Y fixeuse que malgrat que a nostre entendre a tots nosaltres ens representa avui dignament don Jaume Carner, president actual del C. N. R., no varem esmentar el seu nom, sinó el cárrec, perque nosaltres aborrim els personalismes, sempre odiosos. (Molt bé).

Y ja que us he dit la nostra orientació, permeteume que acabi cedint la presidencia a aquell que de dret ha d'ocuparla, al vis-president y representant aquí del C. N. R. de Barcelona, al nostre estimat amic el diputat provincial don Santiago Gubern».

Aixís ho feu el senyor Ruiz Casamitjana, essent el senyor Gubern acullit, a l'ocupar el setial d'honor, ab aplaudiments fortíssims del públic.

El senyor Ribé

Tot seguit, el senyor Gubern, doná la paraula al secretari segon del C. N. R. de Barcelona, don Manel Ribé.

«Inaugurem avui—comensá dient el senyor Ribé—un nou Centre nacionalista republicá. Això vol dir que inaugurem una nova fortalesa, ont s'hi han arrenglerat una nova munió de patriotes y de republicans que venen a defensar els nostres ideals.

Som nacionalistes perque ens recordem de aquella vida «rica y plena», com diu la cansó popular, que tingué un temps Catalunya, perque ens recordem del compromís de Casp, en el qual s'estrafé la voluntat de Catalunya; perque ens recordem de tot aquell seguit de vergassades que, com a conseqüencia de aquell pacte, caigué sobre Catalunya, ab Felip IV, y el seu ministre, ab Felip V, y que fins en els nostres temps prosssegueixen.

Y ho som també, perque volem continuar l'obra de la nostra Renaixensa y perque ens sentim forts y volem esser amos de nosaltres.

Y som republicans perque creiem que la monarquía no reconeixerá mai aquesta personalitat nostra, sinó que, pel contrari, y bones proves ens ha donat fins ara, no fará sempre més que entorpir el nostre camí. (Aplaudiments).

Per això es de felicitar que's constitueixin aquests Centres, en tot Catalunya, puix ells representen avui la plenitut del *pensar* y del *sentir* de la nostra terra.» (Aplaudiments).

El senyor Mer y Güell

«Un nou C. N. R. ha granat a Barcelona, venint a aixamplar aquest estol de centres nacionalistes republicans extés per tot Catalunya y que són els defensors de nostres ideals sagrats.

No separem aquests dos noms de nacionalistes y republicans y diferenciem ben bé els d'autonomista y nacionalista, sobre tot avui que la paraula autonomia no té cap significat, puix d'autonomista se'n diu tothom, fins els monárquics, alguns dels quals s'arriben a dir també regionalistes. (Aplaudiments).

Podriem tenir una patria lliure, autónoma, y fer dintre d'ella lleis centralistes. Peró'l dever que'ns imposa el nacionalisme, ens obliga a nosaltres a demanar la llibertat y l'autonomia de totes les entitats naturals.

Y avui que dues revolucions germinen en nostra terra: una que'ns vé de dalt, la que'ns va prometre l'home que avui ocupa el poder, y l'altra, la que pausadament va aixecant al nostre poble, avui es més precís fer aquesta distinció. Perque la primera ens ve en nom d'una autonomia que's diu que se'ns vol donar y que segurament es la de les lleis de excepció com la supressió del jurat, la restricció del sufragi universal, etc., etc. (Grans aplaudiments).

Volen desfer no la Solidaritat Catalana, que diuen que ja no'ls fa por, sinó la Solidaritat Catalanista. (Aplaudiments).

Aquesta es la política de l'home maquiavélic que avui ocupa el poder y que per dissort ha fet adeptes en la nostra terra. (Molt bé).

Per això es encoratjador tot lo que francament s'oposi a aquesta obra nefasta y per això jo, en nom del C. N. R. de Gracia, saludo germanívolament a aquest Centre que vé inspirat per aquests ideals.

La vostra tasca ha d'esser, doncs—repetimho encara que sigui molt gastat,—aquesta: republicanisar als catalanistes y catalanisar als republicans. (Grans aplaudiments).

El senyor López

«Després de manifestarvos el meu agraiment per l'atenció tinguda convidantme an aquest acte y de donarvos mercés per ella, vos tinc de fer present els meus entusiasmes com a soldat de rengle d'aquest exércit nacionalista republicá que vé a manifestarse com a un nou baluart pera la defensa de la llibertat menassada pel centralisme.

Aquest, el centralisme, ja no va sols contra la nostra dignitat, ni contra la nostra vida espiritual, sinó que ja ataca a la nostra vida material, al nostre viure. Avui el problema del nacionalisme republicá es un problema de vida material.

Les nostres suors, convertides en riu d'or, van cap a les arques del tresor, no a beneficiar la pública riquesa y la pública cultura, sinó a beneficiar als parásits que se'ns menjen vius. Peró aquests explotadors són tan insensats que ni pensen que'l malalt que ells van matant pugui reaccionar y acabar ab tots ells!

Y això ja ha succeit, perque Catalunya que fins ara ha viscut com un malalt, no sentintse ab prou esperit de sacrifici, pera abandonarse a mans de curanderos, ha enviat metges al Parlament, pera que exigeixin un nou tractament, un nou régim; puix abans de morir tísics, preferim els catalans, defensant la nostra llibertat, morir per la violencia. (Llargs aplaudiments).

Els curanderos, en lloc de posar remei al mal, s'han acontentat ab enganys y ab insults, creient que aixís ofegaven el moviment catalanista (molt bé), quan ab son procedir faran creixe encara més, dintre'l cor dels catalans, l'ideal autonomista (aplaudiments). Peró ah! que no cambien, que a pesar que a tots els coneixem, coneixem y que ells saben que'ls coneixem, no abandonen el seu paper de Quixot.

Fixeuxhi: en els presupostos de l'Estat, per instrucció hi figuren 20 millons de pessetes, peró en cambi en nom del Cid y del Pelayo, entonant la Marxa de Cádiz y cridant Viva Espanya, es votaren 200 millons pera una esquadra. (Llargs aplaudiments. La llegenda castellana reviscola, la comedia continúa pera embaucar al públic. Y lo que fa tristesa es que aquestes actituts épiques no responen a una convicció, sinó al desitg d'afalagar als únics elements que'ls sostenen al poder. (Ovació).

Davant d'ells uns nous ideals s'aixequen, els de la Catalunya progresiva y civilisada.

Nosaltres volem desde l'infantesa fins a la adolescencia una ensenyansa forta y sense prejudicis, com hem demostrat de poc a l'Ajuntament ab el Presupost de cultura (llargs aplaudiments), el qual ja ens ha valgut les censures dels sectaris que, pera aturarlo, volen l'intervenció del poder Diví, tot anunciant pregaries (rialles). Volem que prosperi el nostre territori, que l'inteligencia y el bras de l'obrer vagin units pera conquerir la salvació de la patria (molt bé). Y si acás hem de tenir esquadres, aquestes han d'esser de barcos mercants (aplaudiments).

Si no ens mantenim ferms en nostre moviment catalanista, si no prescindim de personalismes, no ho dubteu, companys, ja podem encarregar nostres funerals en vida, que no faltaran frares que'ns cantin les absoltes. (Ovació).

El senyor Salvatella

Trobantme aquí a casa vostra, mercés a vostra amabilitat, en aquests moments casa meva, crec que de la millor manera que puc correspondre a vostra delicadesa convidantme, es parlarvos ab entera, ab complerta franquesa...

Jo aquí, m'hi trobo tan bé com entre els meus mateixos correligionaris (molt bé). Jo veig en vosaltres un exércit que lluita pera la defensa de la patria catalana, dintre d'un ambent de llibertat y tolerancia... (bé). Y en vosaltres, com a més joves al món polític, hi veig una major conversió respecte als ideals, de lo que han d'esser els lliberals y els republicans de Catalunya (assentiment). Y es, potser, perque vosaltres heu vingut a la vida no per amor a un programa, sinó per imposició fatal de la realitat catalana (grans aplaudiments).

Quan veia antigües lluites entre catalans, pensava que aquestes eren molt fácils d'arreglar, escribint a la bandera catalana, que'ns aixopluga a nosaltres, el mot: República. Y això heu vingut a fer vosaltres, demostrant que no sols no són contraris aquells ideals, sinó que, al revés, són completament armónics els ideals del nacionalisme y de república. (Molt bé). Permeteu, dones, que us feliciti sincerament, avui, que inaugureu una nova casa. (Aplaudiments).

Jo no soc pessimista, la meva joventut em posa a aixopluc de tot pessimisme; peró, encara que jove, la meva vida política es llarga, y mercés an ella, s'han barrejat, en el trascurs del temps, ab el meu optimisme, deixos d'aquells pessimismes que sempre arrossega en sí la vida política.

No obstant, no crec que'ns tinguem de desalentar: venen a époques moments febrosos d'amor a la patria, y aquest mateix amor ens fa esborrar tota diferencia y ens fa desapareixer tot defecte; peró després passa l'entusiasme, la realitat torna y apareixen davant dels nostres ulls els defectes a corretgir. (Molt bé).

Y pera fer aquesta obra de correcció, crec que ara es el moment oportú. Catalunya, podem dir que, nacionalment, ja es: es, dones, una qüestió de temps fer que la reconegui l'Estat.

Essent aixís, no es un dret, sinó que es un dever en nosaltres plantejar totes aquelles qüestions de civilisació y progrés que puguin interessar al nostre poble; sinó, qué'n treuriem de cantar un gran amor a la patria, si després an ella, quan tinguessim la realitat dels nostres somnis, no poguessim plantejarhi tots aquests problemes? (Aplaudiments).

Hem de tenir present que les classes conservadores, no fent res, ja ho fan tot... La seva missió es la de no fer res (assentiment). Y això no ho dic pera molestar, no. Ho dic, perque crec que les classes conservadores deuen mantenir també aquelles millores que han implantat els lliberals, quan han disfrutat llegítimament del poder... (Molt bé). Els conservadors, dones, no moren, no fent res.

Peró els lliberals, sí que moren, no fent res, y més en el nostre poble que ha demostrat tenir el llevat suficient pera crear ab ell tota mena d'institucions progressives (aplaudiments).

«Es impossible—deia en Pi y Margall—que les societats tornin enrera. Si alguna vegada ho fan, es pera pendre ventatja, pera anarsen més endevant...» Y aquesta es la situació de Catalunya...

S'ha de fer una Catalunya en la qual se pensi y se senti y's treballi per totes les idees que fan evolucionar els pobles... Y això ho farem, no per la violencia, sinó solament ab l'us de les facultats cíviques que tan arrelades tenen els catalans (llargs aplaudiments).

Naturalment que sortiran grupus que podran destorbar la nostra tasca, peró contra això, sols hi ha un remei: la constancia.

Encara que jo alguna vegada prediqui calma, tant que algú diu, que aquest procedir contrasta ab la meva joventut, es degut a que, desgraciadament, ja fa algun temps, que tinc damunt de les meves espatlles tot el pes de les responsabilitats... peró no ho creguéu, no: puix jo, dintre meu hi sento el foc com tots els altres joves (llargs aplaudiments).

Ja vindran ocasions de plantejar els problemes de que us parlava. Ara mateix s'ha presentat l'ocassió del presupost de cultura, que per haverlo defensat m'ha valgut que un diari conservador demani al Bisbe que m'excomunïqui (rialles), y també vindrá, també, pera vosaltre (dirigintse al senyor López) l'excomunió demanada (més rialles).

Y a resoldre aquests problemes hem d'anarhi tots. Els que més tinguin, davant. No volem sentar una tirania dels de baix que s'aixequin, sobre'ls de dalt que caiguin, sinó acortar entre sí el capital y el treball. Pera parlar d'aquests problemes queda una vida davant nostra.

La propaganda, ja ho digué als obrers Anatole Fransa, es la millor de les armes. Propagueu, dones, vosaltres.

Prediquem amor a la patria, l'amo dre Catalunya per damunt de tot, a una futura societat catalana, ben viva y lliure, pera poguer fer no una patria morta y histórica, sinó una d'explendent que pugui formar al costat de tots els pobles lliures (llarga ovació).

El senyor Gubern

Fora faltar parlarvos ab tons d'exaltació y joia. Si així ho fes me mancaria a mi mateix y us mancaria a vosaltres. (Espectació.)

La Catalunya solidaria que tant esperava del seu triomf del 21 d'abril, no pot estar contenta de la orientació de certs homes representatius que interpreten Solidaritat catalana. (Molt bé.)

Gracies an ells y a la seva orientació Catalunya's veu burlada. (Grans aplaudiments.)

Es quan Catalunya sofreix, quan Barcelona plora, que'ls seus homes, entracats y riallers, presten acatament a la més alta representació de l'Estat. (Llarga ovació.)

Davant de la llei d'Administració den Maura—que, pena fa'l dirho, alguns consideren com al millor dels amics de Catalunya—m'he preguntat moltes vegades qué ha obtingut fins ara nostra terra?

Y la resposta ha estat ben fácil: res de bo. La mixtificació del sufragi universal que tots els solidaris han defensat menos en Cambó y els seus amics. (Llargs aplaudiments. Molt bé.)

Mercés al vot corporatiu—primera de les concessions de nostre amic Maura (rialles)—tornarem a tenir una sucursal de les oligarquies madrilenyes, [illegible] que les d'abans, perque [illegible] parlarán en catalá y caciquejarán en nom de Catalunya! (Més aplaudiments.)

Això es l'autonomia que'ns ofereixen, [illegible] de libertat que no tolerará que ningú caciquegi encara que parli catalá. (Ovació que dura llarga estona.) Volent l'autonomia, sí, peró la volem votada per tots els catalans. (Molt bé.) Nosaltres rebutgem, y ab nosaltres tota la democracia, aquesta reforma del vot corporatiu. (Assentiment.)

Pero encara hi ha més. L'elecció de diputats provincials, resulta l'elecció de la «martingala»... Ab el projecte se posen les Diputacions a mans del governador civil.

Per aquí hem d'anar a l'autonomia? (Molt bé.) Ah, no! Nosalters tenim respecte, molt de respecte al governador, tot aquell que la llei ens mana que li tinguem; pero no més, que lo que sabem fernos nosaltres no volem que ningú ens ho fassi. (Ovació.)

Y encara hem de dir que tot atac al sufragi es un atac a la Solidaritat catalana, puix aquesta, mercés an aquell existeix. Els que han treballat pel vot corporatiu han donat mostra d'haverse begut l'enteniment y d'entendre d'una manera molt «sui géneris» la delicadesa; ja que demanar el vot als electors per després girarse contra'l sufragi, sempre aquí a Catalunya, que es terra de franquesa, será una gran indelicadesa política. (Llargs aplaudiments.)

Y després hi ha qui dona conferencies espanyolistes parlant de Solidaritat espanyola. ¿Cóm ho farán els gallecs, els andalusos, els bascs, si no poden alsarse contra'l poder, mitjansant el sufragi? (Molt bé.)

Sense'l sufragi universal, avui els Planes y els Comas, o'ls seus successors que la tinguem a nostres portes, serien amos de Catalunya.

Veusaquí perque jo que tot y estant

Veusaquí perque jo, tot y estant agrait a molts diputats que han lluitat, tinc de dir que l'obra de conjunt dels solidaris no ha respost a les ánsies del poble. (Gran ovació.)

Avui que alguns antics catalanistes volen, d'una manera vergonyant, abandonar l'exércit patriótic, es necessari que vinguin nous elements a aguantar la bandera.

Es precís que parlem ben alt contra tota aproximació als governs y al régim y que diguem que estem disposats a demanar explicacions als que'ns traeixin. (Llargs aplaudiments).

Hem de demanar als nostres diputats que no deixin passar la llei d'Administració sense que abans fassin desaparéixer la llei que empresona'l pensament y la paraula. (Aplaudiments).

Ara, quan tothom está desenganyat de les ventatges de la llei d'Administració es quan es hora de plantejar un debat contra la llei de Jurisdiccions. (Bé).

Als nacionalistes republicans ens té de cabre l'honor de fer que avui que Catalunya te 40 diputats, no's mantingui un régim d'excepció mercés a una llei presentada per en Moret y refinada per en Maura. (Bé, bé).

Si aquest Centre pot contribuirhi fará una gran obra. (Ovació que dura llarga estona).

Acabament de la festa

Apaibagada la gran ovació ab que'l públic acullí les darreres paraules del memorable discurs pronunciat pel senyor Gubern, aquest doná per acabat l'acte y la multitut aná pausadament desallotjant el local, tardant bona estona a ferho del tot.

Els oradors y les demés personalitats assistents a l'acte, així com els delegats de les diverses entitats que s'adhereixen al mateix y els representants de la prempsa, foren obsequiats, abans d'abandonar el local del Centre, ab un delicat «lunch» per la Junta directiva.

Adhesions y representacions

Don Daniel Roig Pruna, que estava anunciat pera pendre part en l'acte y no va poder assistirhi per un dol recent, se adherí a la festa ab una entusiástica lletra.

Ademés s'adheriren o estigueren representades en l'acte les següents entitats: C. N. R. de Barcelona; id. de Gracia; id. «Fivaller»; id. de Sant Gervasi; idem de Sant Martí; id. de la Barceloneta; id. de Vilassar de Mar; id. d'Igualada; Avens Nacionalista Republicá de S. A. de P.; Foment Catalanista Republicá de La Llacuna; Associació Nacionalista Republicana «Sang Nova»; Club Nacionalista Republicá del Poble Nou; «La Publicidad», y EL POBLE CATALA.

Ahir a la tarda en el local del mateix C. N. R. del districte V, s'hi doná una escullida audició de sardanes per la colla «Unió Empordanesa».

Novament els salons de l'entitat se vegeren plens de distingida concorrencia entre la qual s'hi veien nombroses dames y senyoretes.

El C. N. R. del districte quint ha comensat, doncs, les seves tasques tasques d'una manera espléndida y es de desitjar que segueixi pel mateix camí.

Informació de Madrid

(Servei de EL POBLE CATALÁ)

10 matí

"LA GACETA,,

Publica les següents disposicions:

Reial orde disposant que's publiqui en la «Gaceta» la estatística general de la beneficencia a Espanya.

Altra aprovatoria de la Memoria dels treballs realisats durant l'any passat que eleva al ministeri d'Instrucció pública la Junta Central de Drets passius del Magisteri de primera ensenyansa.

ESTAFADA AL TRESOR

Aquest matí ha circulat per Madrid el rumor d'un important desfalc al Tresor.

Les autoritats governatives no'n sabien res, perque no havia intervingut en el succés cap delegat del governador.

A les sis de la tarde va rebre ahir el jutge de guarda una comunicació de l'ordenador de pagaments del ministeri d'Hisenda, en la qual se li deia que haventse practicat pels funcionaris corresponents una visita d'inspecció en l'Administració de loteries numero 40, establerta a la Porta d'Atocha, número 4, y qual administradora es donya Etelvina Moron, varen trobar indicis pera suposar que hi havia hagut un desfalc.

A judicar pels datos que l'esmentada ordenació de pagaments remetia al jutge la soma desfalcada puja a unes 250,000 pessetes.

Com que'l delicte no está plenament demostrat, perque s'está instruint expedient administratiu, el jutge no podrá intervenirhi fins a conéixer el resultat de les diligencies que's practiquen en el ministeri d'Hisenda.

ELS OBRERS MISTAIRES

PAMPLONA.—Els obrers de la fábrica de cerilles de Cascante, que estan en vaga forsosa pel tancament de les fábriques, han nomenat una comissió que celebri conferencies ab el governador, la Diputació, el bisbe y la prempsa, exposantlos la seva apurada situació.

Pel tancament de les fábriques han quedat 300 families en l'indigencia.

Els obrers han trobat bona acullida en les persones a les que han visitat, que'ls han promés gestionar la solució del conflicte ab el Govern.

Si no obtenen la protecció que soliciten dels poders públics, se proposen emigrar a l'Argentina, demanant al Govern d'aquella República ajuda pera la seva traslació y la de les seves families.

2 tarda

A LA MEMORIA D'ESPRONCEDA

A un quart de dotze s'ha verificat a la cerimonia del descobriment de la llápida colocada en honor d'Espronceda en la casa número 9 del carrer dels Madrazos.

Ha estat descoberta pel ministre d'Instrucció pública, assistint a l'acte l'arcalde, alguns tinents d'arcalde y representacions de Centres de Madrid, entre els que's comptava'l Catalá.

El batalló de veterans, ab bandera, formava en dues fileres davant de la casa, veientse ademés entre l'element femení a les senyores donya Blanca y donya Llum Escosura, nétes d'Espronceda, y a la senyoreta Agna Escosura, besnéta del poeta y filla de don Cristí Martos.

També hi han assistit representacions dels Ajuntaments de Lleida y Badajoz.

En la llápida, obra de l'esculptor Cabrera, se llegeix la següent inscripció:

«Aquí vivió y murió don José de Espronceda y Delgado, gran poeta y gran patriota.—El Centro Extremeño le dedica este recuerdo en el primer centenario de su nacimiento.»

LES JORNADES REIALS

Hem preguntat al ministre de la Governació si hi havia acordada alguna cosa respecta a l'anunci del viatge del rei a diferents ports del Mediterrani ab motiu de les festes del centenari de don Jaume I, que ha de celebrarse pel maig vinent.

El senyor La Cierva ha contestat que es probable que'l rei fassi algun viatge, pero com que falta encara bastant temps, no s'ha acordat res encara.

4'15 tarda.

CONFERENCIA RESERVADA

Aquest matí ha celebrat una extensa conferencia'l ministre de la Governació y el fiscal del Suprem, senyor Ugarte.

Tots dos s'han mostrat reservats sobre els extrems tractats en l'entrevista.

ELS CATALANS DE MADRID

El Centre Catalá de Madrid ha acordat publicar una Revista quinzenal dedicada a la colonia catalana de Madrid.

Ademés está fent gestions pera contractar l'Orfeó Catalá, que donará en aquet cas uns concerts en el teatre Real.

PERA LA NOVA ESQUADRA

CADIZ.—La Cambra de Comers, l'Ajuntament, la Diputació provincial, el Círcul Lliberal y altres entitats y corporacions d'aquesta capital seconden la campanya de la prempsa demanant el Govern que's concedeixi la construcció d'alguns barcos en aquests astillers.

S'aixecará una instancia al Govern ab aquest fi y es probable que una Comissió vagi a Madrid pera gestionar la concessió solicitada.

L'EXPOSICIÓ FRANCO-ESPANYOLA

SARAGOSSA.—Els expositors francesos han enviat els plánols de les instalacions que seran unes mil trescentes.

El penal de Sant Josep será enderrocat a últims de maig pels soldats de la caserna de Santa Engracia.

6'15 tarda

EL JAPONÉS A MADRID

Avui ha arribat, d'incegnit, el príncep Kuni, el qual s'hostatja al Palau.

LA MINORIA REPUBLICANA

CARTA DELS AUSENTS

El senyor Morote, com a secretari de la minoria republicana, ha rebut diferentes cartes de diputats que no assistiran a la reunió de la minoria, anunciada pera'l divendres.

Els més se mostren contraris a la obstrucció en la forma en que se ve practicant, peró fentse partidaris de discutir el projecte d'Administració local ampliament, oposant a l'articulat del projecte tot un pla de reforma de l'administració local basat en els princepis d'autonomia comuns a totes les fraccions republicanes.

Per unanimitat refusen la dimissió del senyor Azcárate, al qual ofereixen tota classe de satisfaccions pera que segueixi al cap de la minoria.

El senyor Moles també ha rebut la representació d'alguns ciutadans catalans, en el sentit de les manifestacions que va fer el diputat per Lleida en la reunió de la minoria, es a dir: contraris a la obstrucció y entusiastes de la direcció parlamentaria del senyor Azcárate.

LA CONSTRUCCIÓ DE L'ESQUADRA

Segons se deia aquesta tarda en el Congrés, a primers d'abril se publicará'l plec de condicions pera l'adjudicació de l'esquadra.

De conformitat ab lo dit pel senyor Ferrándiz, el terme pera concórrer a la subasta será de tres mesos, en lloc de dos, com primer va pensar el ministre de Marina.

Malgrat els preliminars que's fan a Bilbao per alguns capitalistes espanyols pera pendre part en el concurs, els que estan ben entrats d'aquestes coses, asseguren que será una casa anglesa, la Wickers Sampson, la que será favorescuda.

Madrid, 9 nit.

CASTIC AL GENERAL OCHANDO

El Consell Suprem de Guerra y Marina ha entés en l'orde de comiat del cos que doná'l general Ochando al fer entrega de la Direcció general de Carabiners al general Franch.

El Tribunal Suprem, interpretantlo com una falta que deu esser corretgida, deixa a la resolució del ministre l'imposició del cástig, mes indicant al mateix temps, que aquest ha d'inspirarse en un principi sever.

El ministre de la Guerra, a la vista d'aquesta indicació, portará a la práctica l'acord dit, que será traduit en una reial orde de carácter personal, aplicant al general Ochando l'oportuna nota en la seva fulla de serveis.

EN PRO DE L'OBSTRUCCIÓ

Els elements republicans de Madrid organisen un ápat a favor dels diputats que fan l'obstrucció al projecte d'Administració local.

L'ESQUADRA RUSSA

VIGO.—Han sortit els barcos que composen l'esquadra russa d'instrucció.

Feren la sortida escaladament.

Se reunirán en alta mar pera dirigirse a Kiel.

CONCURS D'ORFEONS

BILBAO.—La comissió organisadora de les festes que han de celebrarse a l'estiu, ha obert un concurs internacional d'orfeons, ab importants premis en metálic.

NOVES DEL MARROC

MELILLA.—Ha tornat el francés Delbrel, que ha estat quinze o vint dies recorrent les veïnes kábiles.

—En la Restringa han acabat les obres de construcció de barracons en els llocs avensats.

Els kaids de Benisicar han anat a Zeluan pera demanar al Roghi la llibertat de dos dels seus companys presos per qüestions de manament.

(De 1 a 3 matinada)

LA REPRESSIÓ DE L'ANARQUISME

LO QUE DIU EL "DIARIO UNIVERSAL,

Aquest diari declara aquesta nit que es impossible que en Maura pugui haver dit, com opina «El Liberal», que compta ab que'ls senyors Moret y Montero Ríos no oposaran dificultats a l'aprovació del projecte contra'l terrorisme.

Y afegeix: es cert que conferencia ab dits senyors sobre'l projecte; es també cert que aquests li manifestaren que entre lo molt que'l projecte conté, contrari a les seves conviccions, hi ha punts capitals que no poden acceptar.

Ara bé: en Maura accedí a lo manifestat per aquells senyors? Doncs així tenen raó aquells. No hi accedí, com sembla? Doncs així, tant el senyor Moret com el senyor Montero combatran per si mateixos o per medi de sos amics lo que'l projecte contingui y que segons ells deuria suprimirse.

Y es indici de que'l senyor Maura feu les indicacions de referencia, que en la discussió del projecte que comensará demá al Senat, consumirá un torn en contra el lliberal senyor Maestre y potser també impugnará'l dictamen un altre senador de la dita minoria.

PROJECTES DE GUERRA

S'assegura que en el Consell de ministres celebrat ahir han estat ultimats els projectes de reforma que pensa realisar en Primo de Rivera.

Com ja es sabut, en aquests projectes hi figuren la llei de retiro y lo tocant a ascens de sargents.

CONTRA UN PROJECTE

MANIFESTS OBRERS

El Comité Nacional del partit obrer ha dirigit als seus companys un manifest protestant del projecte de coaligació y vagues.

En el mateix sentit publicaran un altre manifest el Comité de l'Unió Nacional de treballadors.

MORET Y LA REPRESSIÓ DEL TERRORISME

El senyor Moret ha expressat aquesta tarda el seu pessimisme al parlarli de les modificacions que'l Govern ha introduit en el projecte de la repressió del terrorisme, per creure que aquest, malgrat el nou dictament, produirá mal efecte.

KUNI ANFITRIÓ

El príncep Kuni obsequiará demá ab un banquet a les persones que formaren el seu seguici durant la seva estada a Madrid.

DEL PROCÉS DEN RULL

Se concedeix gran importancia a la conferencia celebrada pel ministre de la Governació y el fiscal del Suprem, sobre'l procés Rull.

Sembla que'l senyor Ugarte indicá al ministre la conveniencia de pendre precaucions pera evitar que'l Jurat s'espanti pels anónims dels terroristes.

Els conferenciants guardaren reserva de lo tractat.

ALTRE VIATGE DEL REI

Se confirma'l viatge del rei durant el mes de maig, pera recórrer els ports de Llevant, ab motiu del centenari de don Jaume.

El viatge'l fará en un vaixell de l'esquadra, embarcant potser a Alacant y visitant Valencia, Tarragona, Balears y Barcelona.

INCITANT A L'OBSTRUCCIONISME

El diputat republicá per Sueca, senyor Beltran, ensenyava aquesta tarda un gran nombre de telegrames de Valencia y altres provincies alentant a l'obstrucció contra'l projecte d'Administració local.

Aquest diputat y altres sis, insisteix en que per res ni per ningú cessaran en l'obstrucció.

DEL DESFALC

Com que ha estat dia festiu, no s'ha practicat avui cap diligencia en el ministeri d'Hisenda pera aclarir el suposat desfalc de 50,000 duros en la Direcció del Tresor.

LO QUE DIU L'"HERALDO"

L'«Heraldo» publica un article excitant al Jurat de Barcelona a estar a l'alsada de la seva missió fent justicia, caigui qui caigui.

Diu que davant del Jurat se va a ventilar quelcom més que un procés criminal; el fang social en que han viscut a Catalunya tota una colla de candidats a presiri.

Diu que en Rull, encara que no haguées comés altre delicte que'l d'explotar el terror públic, bastaria pera que la justicia l'hi imposés la necessaria y llegítima sanció.

L'única esperansa de tots, acaba dient, es que'l tribunal popular obeeixi els manaments de la conciencia, sense preocuparse ni aterrorisarse per les conseqüencies; d'altra manera no valdria la pena de defensar aquesta institució democrática, salvaguarda del dret, escut principal y primer de tota societat constituida.

EXPOSICIÓ REGIONAL

VALENCIA.—Presidida pel diputat a Corts senyor Trenor, s'ha celebrat en l'Ateneu Mercantil una reunió a la que han assistit les autoritats locals y representacions de la prempsa, industria y comer.

L'objecte de la reunió era tractar d'organisar una Exposició regional, que se celebrará de maig a juny de l'any que ve, coincidint ab les fires de Valencia.

L'ANARQUISME Y "LAEPOCA"

Diu «La Epoca»: «Tan aviat com s'ha presentat al Senat el parer sobre el projecte contra l'anarquisme, han comensat els defensors platónics que tenen els anarquistes en alguns periódics a preparar la campanya en contra.

Escoltarem y llegirem, diu, els consabuts cántics a la llibertat dels ciutadans.

Malgrat d'això els elements governamentals tindrán l'abnegació suficient pera no destorbar ab l'obstrucció l'obra del Govern».

Afegeix que en les principals nacions del món existeixen lleis contra l'anarquisme revolucionari, que es la negació del sentit més fonamental y de la mateixa naturalesa de la llibertat.

Als Estats Units se considera una cobardia la mera professió d'aquesta doctrina y són refusats del país, com les prostitutes o els malalts de certes malalties, els emigrants que professen aquest anarquisme

Informació de l'extranger

(Servei de EL POBLE CATALÁ)

L'acta den Nasi

ROMA.—La Cambra s'ha manifestat en no admetre a en Nasi com a diputat.

Aquesta decissió es conseqüencia de la condemnació pronunciada per l'alta Cort del Senat.

Víctima de la Ciencia

El doctor Halledrars, víctima dels experiments sobre'ls raigs X, ha estat examinat pels seus colegues, que han decidit que han de tallárseli quatre dits de la má dreta, creient que se li pot salvar el pulgar.

Detencions per robo

NOVA YORK.—Dos empleats del Banc de Pittsburg han estat detinguts, inculpats per irregularisació de 500,000 francs.

Falliment d'un Banc

Ahir tancá les portes el banc italiá Pasqual Pati.

Als pocs moments, cinc mil clients promogueren una escena tumultuosa davant l'edifici.

La prempsa anglesa

LONDRES. — La prempsa dedica articles necrológics al duc de Devonshire.

Ocupantse del discurs den Bülow, regoneix que l'únic desitg del canciller germánic es viure ab pau ab Anglaterra.

Contra'ls anarquistes

M. Roosevelt ha dictat enérgiques disposicions contra'ls anarquistes, manant deportar a tots els arribats a la República durant els tres darrers anys y fentlos dur als paísos d'origen.

Altre falliment

LILLE.—El senador Evrard Eliez ha fugit a Bélgica, deixant un passiu d'un milió de francs.

Incendi d'un teatre

Un incendi ha destruit aquest matí el teatre Dury Sane.

S'ignoren les causes del sinistre.

El falliment den Rochette

PARIS.—El jutge, acompanyat den Rochette, ha practicat un inventari en el Banc franc-espanyol.

La multitut ha ovacionat an en Rochette, cada vegada que aquest sortia a les finestres de l'edifici.

Continuen les operacions, dientse que s'han trobat quatre milions de francs en metálic.

Barcos austriacs

TANGER.—Han entrat en aquest port tres naus de l'esquadra austriaca.

Cambiaren ab la plassa les salutacions d'ordenansa.

A assetjar a Rabat

Carreters vinguts de Fez diuen que han sortit de dita població dos mehalles hafidistes que's proposen assetjar a Rabat y impedir que Abdel-Aziz vagi a les provincies dels Chanias.

Pels marins austriacs

En la legació d'Austria s'ha celebrat avui una recepció en honor dels marins del seu país.

A causa del mal temps, Tánger segueix incomunicat ab les demés poblacions de la costa.

Excursió de Mulei Hafid

MAZAGAN.—Sembla que Mulei Hafid ha passat ab les seves mehalles al territori dels Chanias.

Actitut del Govern

LISBOA.—El Govern pensa presentarse davant la Cambra tal com está constituit actualment.

S'assegura que altes corporacions tenen el projecte de fer protestar al rei Manuel y tota la familia reial dels seus sentiments monárquics.

Abstenció dels franquistes

Els elements del partit franquista han acordat no presentar candidats en les eleccions llegislatives per la circumscripció de Lisboa y aconsellar als seus amics que votin les llistes de concentració monárquica.

Entusiasmes conservadors

En els centres polítics circula'l rumor de que'ls monárquics exaltats pensen fer una manifestació conservadora ab motiu del miting electoral convocat pels republicans pera'l diumenge que ve.

Pensió merescuda

El rei y la reina Amelia han rebut en audiencia a la familia de Sabí Costa, mort per equivocació de la policia'l dia de l'atentat, com a un dels regicides.

El rei y la reina ha donat una pensió a la mare de Sabí.

Botlletí comercial

Moviment de Borsa

25 de mars 1908.

CAMBIS SOBRE LONDRES

Valparaiso..	6	15|16	Sing. y Pen.	2|3	3|4
Riu Janer...	15	3|16	Calcuta 6 m.	1|4	3|10
H.-Kong, 4m.	1|11	3|16	Transf.ª tel.	1|3	7|8
H.-Kong, tr.ª	1|10	7|16	Bomb y 3 m.	1|4	1|16
Shangai 4 m.	2|6	9|16	Transf.ª tel.	1|3	27|32
Transferen.ª	2|6	0|0	Buen. Aires.	000	00
Iokohama..	2|0	3|4			

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del "Centro Algodonero de Barcelona,,

Liverpool 25 mars

	Anterior Tancà	Obre	Avui 12'15	Tanca
Disponible	5'71	0'00	5'68	0'00
Mars-Abril	5'20	5'20	5'26	5'21
Maig-Juny	5'31	5'21	5'26	5'22
Juliol-Agost	5'20	5'20	5'24	5'21
Setembre-Octubre	5'14	5'14	0'00	5'14
Octubre-Novembre	5'10	5'10	0'00	5'10

Vendes.—6,000 bales contra 6,000 al any passat.

Alexandria 24 mars

	Anterior Obri	Avui Obre
Mars	14 21|32	14 1|2
Novembre	15 3|32	14 31|32

Ferm.

Nova York 25 mars

	Anterior Tancà	Avui Obre	2.n Tel.
Dis.	10'45	00'00	00'00
Mar.	9'42	0'00	0'00
Mai.	9'55	9'61	9'47
Jul.	9'53	9'56	9'47
Ag.	9'45	00'00	0'00
Oct.	9'51	9'50	9'41
Des.	9'54	00'00	0'00

Sostingut.

Nova Orleans 25 mars

	Anterior Tancà	Avui Obre
Disponib.	10'5|8	00'00
Mars....	9'96	00'00
Maig....	9'79	9'79
Juliol...	9'76	9'77
Octubre.	9'48	0'00
Desembre	9'46	0'00

Sostingut.

Arribades als ports dels Estats Units. — 23,000 bales contra 33,000 al mateix dia de l'any passat.

METALLS

Informació de la casa Thomas Morrisson and C.ª, Plassa Palau 16, Bilbao y Huelva

Londres 23 mars

		Liu.	Shel.	Pen.
Courr.....	Standard	59	7	6
»	Id. 3 mesos	59	15	0
»	Bst Selected	63	10	0
Estany.....	G. M.	140	15	0
»	Id. 3 mesos	139	00	0
»	Inglés	141	00	0
Plom........	Espanyol	14	2	6
Ferro......	Escocés		57	3
»	Middlesbro		52	1
»	Hem titas		61	10
Accions....	Riu Tinto	63	0	0
»	Tharsis	5	15	0
Exterior..	Espanyol	93	1	2
Plata........		25	9	6
Cambi a 3 m/v		00	0	0
Régul d'antimoni		25	0	0

Moviment del port

25 mars.

NAUS ARRIBADES

De Ciutadella, en 2 dies, pailebot «Paquete Ciudadelano», de 73 tonelades, capitá Llach, ab efectes.

De Cartagena, en 30 hores, vapor «América», de 340 tonelades, capitá Ballester, ab cárrega general y 21 passatgers.

De Colón y escales, en 26 dies, vapor italiá «Cittá di Torino», de 2,782 tonelades, capitá Poggi, ab cárrega general y 34 passatgers y 94 id. de tránsit.

De Cartagena, en 30 hores, vapor «Diana», de 325 tonelades, capitá Moll, ab 442 caps de moltons, 290 sacs civada y altres a l'orde y 4 passatgers.

De Sóller, en 8 hores, vapor «Villa de Sóller», de 190 tonelades, capitá Picornell, ab 125 bultes de fruita, teixits, sobressades, arpilleres, envasos, aus y altres a l'orde y 12 passatgers.

De Liverpool y escales, en 11 dies, vapor «Claudio López y López», de 2,395 tonelades, capitá Hazas, ab cárrega general y 7 passatgers de tránsit y 3 id. pera aquesta.

De Sevilla, en 4 dies, vapor «Villena», de 662 tonelades, capitá Furió, ab 1,600 caps de moltons a la orde.

De Sevilla, en 8 dies, vapor «Aragon», de 1,028 tonelades, capitá Muñoz, ab 1,337 bultes vi, oli, greix, olives, panses, llosa, dátils, cuiros, patates, faves y altres a l'orde y 17 passatgers.

De Palma, en 12 hores, vapor correu «Bellver», de 788 tonelades, capitá Pujol, ab 1,034 bultes teixit, calsat, oli, palma, robes de ús, savó y altres efectes a la orde y 96 passatgers.

De Palamós, en 24 hores, llaud «Montserrat», de 35 tonelades, capitá Adele, ab efectes.

De Hamburg y escales, en 12 dies, vapor alemany «Ragusa», de 947 tonelades, capitá Nommensen, ab cárrega general.

De Napols, en 46 hores, vapor correu «Manuel Calvo», de 3,342 tonelades, capitá Castellá, ab cárrega general y 250 passatgers de tránsit y 1 pera aquesta.

NAUS DESPATXADES

Pera Vinaroz, vapor «Ons», capitá Gutiérrez, ab efectes; pera Vinaroz, vapor «Vicente Salinas», capitá Castellá, ab efectes; pera Valencia, vapor austre hongarés «Zúnyi», capitá Randich, ab id.; pera Génova, vapor italiá «Cittá di Torino», capitá Poggio, ab id.; pera Fernando Poo, vapor correu «San Francisco», capitá Coll, ab id.; pera Palma, vapor correu «Bellver», capitá Pujol, ab id.

NAUS SORTIDES

Vapor francés «Sains Simon», cap a Cette; vapor «Berenguer el Gran», cap a Buenos Aires; vapor noruec «Sarrento», cap a Génova; vapor italiá «Lusitania», cap a Lisboa; vapor alemany «Sebara», cap a Punta Arenes; vapor «Ons», pera Vinaroz; vapor austre hongarés «Qúnyi», cap a Valencia; vapor italiá «Cittá di Torino», cap a Génova; vapor correu «San Francisco», cap a Fernando Poo; vapor correu «Bellver», cap a Palma.

Vapors de la casa Mac-Andrews:

«Balboa», sortirá'l 26 cap a Hamburg; «Cid», sortirá'l 26 cap a Amberes; «Pizarro», sortirá'l 26 cap a Liverpool; «Bazan»: arribá a Hamburg el 22; «Bravo», arribá a Bilbao'l 24; «Lista», arribá a Faro'l 23; «Campeador», sortí de Sant Sebastian el 24 cap a Cádiz; «Heleve Horn», arribá a Barcelona'l 24; «Peik», sortí de Tarragona cap a Valencia.

Mercats de Catalunya

25 mars.

AMPOSTA (22 mars).—La cullita d'oli va resultant molt satisfactoria en quantitat y en qualitat. S'han registrat algunes vendes, pagantse a 16 pessetes el cantí, peró's nota per ara poca animació en els ajustes.

Els arrossos acusen lleugera alsa, haventse venut el bombeta a 29 pessetes els 100 kilos ab closca y l'amonqueli de 22'50 a 23.

Les garrofes se paguen a 6 pessetes quintá de 41'60 kilos.

OLOT.—Preus vigents en el mercat celebrat dilluns passat:

Blat, o 18 pessetes quartera; mastai, de 16 a 16'50 id.; fajol, a 12 id id.; moresc, a 13 id.; mill, de 13 a 13'50 id.; panís, de 15 a 15'50 id.; llubins, a 10'25 id.; fasols, a 23'50 id.; segla, a 12'50 id.; ordi, a 10 id.; civada, a 8 id.; trepadella, a 9'50 id.; melca, a 11'50 id.; faves, de 14 a 16 id.; nous, a 14 id.; blat trullat, a 14 quintá; patates, a 11 cárrega; porcs, a 1'95 carnicera; xais, a 11 arroba; ous, a 0'85 dotzena.

REUS.—En el mercat que's celebrá'l dilluns regiren els següents preus:

Vi negre de la comarca a pessetes 1'25; idem Aragó, 1'35; blanc, 1'25.

Misteles negras del Camp de pessetes 50 a 55; idem blanques. de 47 a 50 la carga.

Alcools destilants de vi a 72 duros els 68 cortes 35°; rectificats vi a 97 pessetes hectolitre.

Olis fins d'Aragó de 20'50 a 21'50 pessetes; idem del Camp, a 30; idem arrieria, a 17 els 15 kilos.

Blat, de 15 a 16 pessetes quartera.

Civada, de 7'50 a 7'75 quartera.

Faves, a 10'50.

Besses de 11 a 11'25.

Garrofes velles, a 7'25 pessetes y id. noves de 5'00 a 5'50 el quintá de 61'40 kilos.

Atmetlles Esperansa, a 100 pessetes quintá; id. llargueta, a 100; id. Aragó, a 90; id. comú del Camp, a 90 els 46'50 kilos, y la mollar, a 50 pessetes el sac de 50'400 kilos.

Avellanes culliter negreta, a 40 pessetes sac de 50'40 kilos.

VALLS.—Preus que regiren en el mercat celebrat el dimars:

Mongetes, a 21 pessetes la quartera.

Moresc, a 12 id. id.

Civada, a 5 id. id.

Ordi, a 8 id. id.

Faves, a 12 id. id.

Sigrons, a 20 id. id.

Segul, a 9 id. id.

Vi, a 20 pessetes els 120 litres.

Garrofes, a 6 id. el quintá catalá.

Atmetlla comú, a 15 pessetes quartera; id. mollar, a 48, sac de 50 kilos.

Avellona, a 39 id. id.

OBSERVACIONS ATMOSFÉRIQUES

Ahir feu un dia magnífic, durant tot el dia brillá'l sol espléndidament, lo que feu que'ls carrers y passeigs se vegessin molt concorreguts, així com també les barriades y montanyes dels voltants de la ciutat.

Hores de observació	Barómetre nivell mar	Temperat. a l'ombra	Direcció del vent	Humitat relativa	Classe de núvols	Quantitat de núvols
8 m.	765'41	14'8	S	64		0'0
3 t.	764'12	15'2	SSO	73	C. K.	0'2

En les 24 hores	Temperatura Máxima		Temperatura Mínima		Velocit. del vent	Aigua evaporada	Pluja en milimt.
	Sol	27'2	Omb.	7'1	141	2'82	
	Ombr.	15'8	Refl.	4'5	K	K	0'00

Sortida del sol: 5'46 m.—Posta: 6'9 t.

Sortida de la lluna: 4'40 m.—Posta: 2'12 t.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 3 ter.

FERROCARRILS DE CATALUNYA

HORARI DE MARS

HORES

Línia de Vilanova, Sant Vicens, Reus, Saragossa y Madrid

Surten de	Barcelona	5'20	8'17*	9'30!	12'50	15'46	19'46*	18'26	20'01	
» de	Passeig de Gracia	5'33	8'28	9'42	13'03	15'59	19'57	18'39	20'14	
Arriben a	Vilanova	7'01	(1)	10'59	14'27	17'40	»	19'46	21'33	
» a	Sant Vicens	7'41	9'43	11'36	15'01	18'21	21'09	20'10	22'13	
Surten de	Sant Vicens	7'54	9'45	11'40	15'05	18'27	21'10		22'19	
Arriben a	Reus	9'20	10'36	12'56	16'28	20'00	22'01			
» a	Mora		11'50	15'03		22'16	23'15			
» a	Saragossa		15'50	20'35		6'25	3'16			
» a	Madrid		23'35	7'45		21'20	11'00			8'30
Surten de	Madrid					18'00	7'00	19'45		
» de	Saragossa					1'45	21'37	6'45		16'00
» de	Mora					5'44	6'03	12'25		20'07
» de	Reus			4'37		7'02	8'37	14'19		21'22
Arriben a	Sant Vicens		5'52	5'57	8'30	7'51	10'19	15'30	20'20	22'16
Surten de	Sant Vicens	5'13	6'00	6'07	8'40	7'52	10'45	15'38	20'28	22'17
» de	Vilanova	5'45	6'38	»	9'24	»	11'29	16'13	21'08	(1)
Arriben a	Passeig de Gracia	7'03	8'07	9'21	11'10	9'01	13'20	17'31	22'37	23'25
» a	Barcelona	7'16	8'20	9'34	11'23	9'12	13'35	17'44	22'50	23'30

nia de Valls y Picamoixons

Surten de	Barcelona	5'08	12'35	17'47	Surten de	Picamoixons		9'20	17'26
» do	Passeig de Gracia	5'20	12'48	18'00	»	Valls	4'25	9'45	17'53
Arriben a	Sant Vicens	7'48	15'03	20'16	Arriben a	Sant Vicens	5'11	10'32	18'55
Surten de	Sant Vicens	7'54	15'38	20'22	Surten de	Sant Vicens	5'19	10'35	19'04
Arriben a	Valls	8'55	16'45	21'30	Arriben a	Passeig de Gracia	7'55	13'03	21'47
» a	Picamoixons	8'05	16'57	21'40	»	Barcelona	8'08	13'15	22'07

Línia de Martorell, Sant Vicens, Tarragona y Valencia

Surten de	Barcelona	5'08	5'20	8'40*	9'00	12'35	15'10	17'47	20'01		
» a	Passeig de Gracia	5'20	5'33	8'53	9'13	12'48	15'21	18'00	20'14		
Arriben a	Martorell	6'15	»	(1)	9'59	13'29	Ràp. París	18'40	»		
» a	Sant Vicens	7'48	7'41	10'12	11'37	15'03		20'16	22'13		
Surten de	Sant Vicens	7'54	7'53	10'13	11'52			20'22	22'19		
Arriben a	Tarragona		8'35	10'42	12'16		16'58		23'00		
» a	Tortosa		11'31	12'32			18'53		1'44		
» a	Ulldecona		13'14	17'11			19'43		3'02		
» a	Valencia		20'22				23'35		8'30		
Surten de	Valencia		19'50				7'00		9'10*		7'20
» de	Ulldecona		0'59						13'03		14'40
» de	Tortosa		1'58				11'35		14'11		15'45
» de	Tarragona		5'10		7'34		13'25	14'51	16'25		19'36
Arriben a	Sant Vicens	5'11	5'32	5'57	8'30	10'32	Ràp. París	15'27	16'57		20'20
Surten de	Sant Vicens	5'19	6'00	6'04	8'40	10'35		15'35	16'58	19'04	20'28
» de	Martorell	7'08	»	8'08	»	12'08		17'13	(1)	20'45	»
Arriben a	Passeig de Gracia	7'55	8'07	9'21	11'10	13'03	14'50	17'58	18'10	21'47	22'37
» a	Barcelona	8'08	8'20	9'34	11'23	13'15	15'10	18'10	18'22	22'00	22'50

Sortides pera Molins de Rei

Barcelona (estació): 4'47, 5'08, 7'28, 9 y 11
Baixador: 5, 5'29, 6'40, 7'41, 8'45, 9'13, 10'20, 11'13, 12'15, 12'55, 14'50, 16'10, 17'15, 18'30, 19'38 y 20'30

Sortides pera Martorell

Barcelona (estació): 5'08, 7'28, 9, 12'35 y 17'47
Baixador: 5'20, 7'41, 9'13, 12'15, 12'48, 14'50, 17'15, 18 y 20'30

Sortides de Martorell pera Barcelona

6'16, 7'08, 8'08, 9'42, 12'08, 13'41, 16'06, 17'13, 18'26 y 20'15

Sortides de Molins de Rei pera Barcelona

4'51, 6'36, 7'30, 7'51, 8'31, 9'31, 10'11, 11'21, 12'06, 12'29, 14'01, 15'20, 16'26, 17'34, 17'41, 18-49, 19'40, 20'24 y 21'05

---

* Exprès. —! (1) 2.ª y 3.ª Correu. —

Línia de Granollers, Empalm, Girona, Figueres y Fransa

HORES

Surten de	Barcelona	5'00	7'21	9'40*	12'13	13'30	15'30	17'15	18'46*	19'12
Arriben a	Granollers	6'08	8'29	»	13'23	14'42	(1)	18'18	(3)	20'25
» a	Empalm	7'35	9'45	11'11	15'02	16'09	Ràpid París	19'37	20'22	
Surten de	Empalm	7'42	9'46	11'12	15'10	16'17		19'40	20'23	
Arriben a	Girona	8'36	10'37	11'45	16'07	17'15		20'29	20'54	
» a	Flassà	9'14		12'07	16'44	18'14			21'15	
» a	Cerbère	11'44		13'22	19'19	20'59	19'05		22'30	
Surten de	Port-Bou		(3) 4'10		4'15		11'27	12'22	14'33	15'41*
» de	Flassà		5'16		6'03		(2)	14'20	16'56	16'48
» de	Girona		5'41	5'50	6'40	11'12	Ràpid París	15'00	17'40	17'15
Arriben a	Empalm		6'14	6'37	7'38	12'05		16'00	18'41	17'53
Surten de	Empalm		6'19	6'40	7'44	12'08		16'10	18'53	17'56
» de	Granollers	5'53	7'13	8'01	9'22	13'31		17'48	20'34	»
Arriben a	Barcelona	6'44	7'53	8'57	10'30	14'26	14'55	18'55	21'39	19'26

Línia de Mataró, Arenys, Blanes y Empalm

Surten de	Barcelona	4'15	8'30	10'00	12'05	13'10		16'00	18 (4)	19'00	20'00
Arriben a	Mataró	5'19	9'07	10'52	12'56	14'10		16'51	18'37	19'51	20'51
» a	Arenys	5'48	9'26	11'14	13'17	14'35		17'15	18'57	20'10	21'11
» a	Blanes	6'44	10'09		14'05	15'24		18'02	19'42		
» a	Empalm	7'18	(4)	(5)		15'58		18'34	20'13		
Surten de	Empalm			6'17(4)	8'10					16'48	19'38
» de	Blanes			6'45	8'43		13'12	16'26		17'21	20'11
» de	Arenys	5'31	7'00	7'30	9'34	11'18	13'56	17'15		18'10	21'01
» de	Mataró	5'58	7'19	7'54	10'00	11'59	14'10	17'36		18'37	21'30
Arriben a	Barcelona	6'50	8'10	8'30	11'00	12'50	15'10	18'30		19'38	22'32

Trajecte de Badalona, Masnou y Mataró

Surten pera Mataró

4'15, 5'45, 7, 8, 8'30, 9'01, 10, 12'05, 12'15, 13'10, 15, 16, 17'30, 18, 19, 20 y 21

Surten pera Masnou

4'15, 5'45, 7, 8, 9'01, 10, 11'20, 12'05, 12'45, 13'10, 15, 16, 17, 17'30, 18'40, 19, 19'30 20 y 21

Surten pera Badalona y Mongat

4'15, 5'45, 6'30, 7, 7'30, 8, 9'01, 9'31, 10, 10'45, 11'20, 11'51, 12'05, 12'45, 13'10, 13'35, 14'35, 15, 15'20 16, 16'30, 17, 17'30, 18'10, 18'40, 19, 19'30, 20 y 21

Surten de Mataró pera Barcelona

4'40, 5'58, 6'55, 7'19, 7'54, 8'09, 9, 10, 11'15, 11'59, 13'55, 14'19, 16, 17'36, 18'37, 19'30 y 21'30

Surten de Masnou pera Barcelona

5'04, 6'23, 7'19, 7'44, 8'34, 9'24, 10'29, 11'39, 12'01, 12'24, 14'19, 14'44, 16'24, 17'33, 18'01, 19'06 19'34, 19'55, 20'23 y 21'59

Surten de Badalona pera Barcelona

5'15, 6'35, 7'05, 7'31, 7'55, 8'35, 8'45, 9'35, 10'15, 10'42, 11'21, 11'50, 12'12, 12'35, 13'10, 14'08, 14'30 14'55, 15'21, 15'55, 16'36, 17'05, 17'45, 18'45, 19'20, 19'45, 20'06, 20'45 y 22'14

Línia de Terrassa Manresa, Lleida y Saragossa

Surten de	Barcelona		5'50	8'13*	9'30	11'29	13'29	16'20		17'22	18'40	20'5
Arriben a	Terrassa		7'20	9'15	10'53	12'44	14'57	17'22		18'41	19'51	21'7
» a	Manresa		8'41	10'09	12'11		16'08	18'21			20'49	
» a	Lleida		12'50				20'24				0'28	
» a	Saragossa		19'37								5'33	
Surten de	Saragossa		20'33!									7'15
» de	Lleida		1'51					7'05				13'40
» de	Manresa		5'25	6'20		8'08		11'36		16'26*		18'21
» de	Terrassa	5'48	6'30	7'24		9'26	12'03	12'59	14'08	17'28	19'07	19'47
Arriben a	Barcelona	7'05	7'35	8'23		10'39	13'28	14'18	15'23	18'26	20'21	21'13

---

* Exprés.—! Correu.—(1) Dilluns y divendres.—(2) Dijous y diumenges.—(3) 1.ª y 3.ª —(4) Directe a Mataró.—(5) Directe a Mataró.

Línia de la Garriga, Vic y Sant Joan de les Abadeses

Surten de	Barcelona	6'43		9'45	14'34	18'01
Arriben a	La Garriga	8'10		11'14	16'19	19'47
» a	Vic	9'16		12'15	17'29	20'53
» a	Sant Joan	10'56			19'32	
Surten de	Sant Joan		5'		15	
» de	Vic	4	6'58	13'07	16'46	
» de	La Garriga	5'06	8'09	14'12	17'55	
Arriben a	Barcelona	6'48	9'43	16'38	19'22	

Línia de Mollet a Caldes de Montbuy

Surten de	Mollet	5'50	7'25	10'29	15'29	18'55
Arriben a	Caldes	6'22	7'57	11'01	16'01	19'27
Surten de	Caldes	4'54	5'14	8'09	13'53	17'54
Arriben a	Mollet	5'26	5'46	9'10	14'34	18'26

Línia de Cremallera de Monistrol a Montserrat

Surten de	Barcelona			8'13	13'29
Arriben a	Montserrat			11'00	16'55
Surten de	Montserrat		7'02		15'37
Arriben a	Barcelona		10'39		18'26

Línia de Tarragona, Reus a Lleida

Surten de	Tarragona	7'37	12'16	15'52	19'40	Surten	Lleida	
Arriben a	Reus	8'11	12'53	16'47	20'19	» de	Picamoixons	
» a	Picamoixons	9'15		18'43	22'49	» de	Reus	7'10
» a	Lleida	11'38			1'22	Arriben a	Tarragona	8'36

Línia de Girona a Olot

Surten de	Girona		9'05	15'01	18
Arriben a	S. F. de Pallarols		11'16	17'09	20'11
» a	Olot (Diligencia)		14'15	20'10	22'30
Surten de	Olot (Diligencia)		3'50	9	12
» de	S. F. de Pallarols		5'36	11'46	14'40
Arriben a	Girona		7'41	13'53	16'49

Línia de Girona a Sant Feliu de Guixols

Surten de	Girona	7'05	9'10	15'35	17'50
Arriben a	St. Feliu de Guixols	9'00	11'00	17'16	19'40
Surten de	St. Feliu de Guixols	4'25	6'25	12'45	14'55
Arriben a	Girona	6'16	8'18	14'36	16'48

Línea de Flassá a Palamós

Surten de	Flassá	6'20	9'40	14'45	17'15
Arriben a	Palamós	8'45	12'03	17'23	19'45
Surten de	Palomós	3'15	5'30	11'35	13'55
Arriben a	Flassá	5'36	7'52	14	16'20

Línia de Manresa a Berga

Surten de	Manresa	5'10	9'12	11'30	14	16'40	18'25
Arriben a	Sallent	6'16	10'12	12'23	15'04	17'40	19'21
» a	Olvan	8'34	12'30	14'40	17'31	20	21'59
» a	Guardiola-Bagá	10'02	14	16'10	19'05	21'30	23'45
Surten de	Guardiola-Bagá	0'05	3'35	6'35	11'20	13'14	15'28
» de	Olvan	1'52	4'48	8'04	12'49	14'41	17
» de	Sallent	4'10	7'02	10'16	15'06	16'51	19'22
Arriben a	Manresa	5'10	8'15	11'10	16	17'50	20'20

L'ANTI-RHUMATISM "DROPS,,
cura tots els
REUMATISMES
LAGRANGE, farmacèutic preparador——Issigeac (Dordogne)

Sant Rafel
QUINQUINA
Primera marca dels aperitius tónics

COLECCIONISTES DE POSTALS!!
Els albums
LA UNIVERSELLE
són els millors

PURGANTS
— El millor dels purgants coneguts es el —
The des Alpes de RECH

ACABA DE PUBLICARSE
EL
CATÁLEG DEL TIMBRÓFIL
GRATIS ● FRANC ● AB PRIMA
pera 1908
Obra indispensable a tot coleccionista de segells
publicat per la
CASA VICTOR ROBERT
88, RUE DE RICHELIEU, PARÍS

Biblioteca de "EL POBLE CATALÁ,,

Obres literaries, en edicions de luxe

VOLUMS PUBLICATS

			Preu
1.	Apeles Mestres:	Recorts y Fantasies.	4 pessetes
2.	J. Pous y Pagés:	Revolta (novela)	4 id.
3.	Oscar Wilde:	Novelctes.	4 id.
4.	Pompeius Gener:	Dones de cor (*agotada*)	4 id.
5.	Prudenci Bertrana:	Naufrecs (novela).	4 id.
6.	J. M.ª Folch y Torres:	Aigua avall (novela).	4 id.
7.	Anatoli France:	Contes y Narracions	3 id.
8.	Enric de Fuentes:	Fulls escampats.	4 id.

VOLUM EN PREMPSA

9. Alfons Maseras: Edmon (novela)

Els nous suscriptors d'El Poble Català, podran adquirir a meitat de preu en aquesta Administració o per mediació dels nostres corresponsals, qualsevol de les obres no agotades de la nostra *Biblioteca*.

Pera curar la
Sordera
Un llibre absolutament gratuit
enviat a totes les persones que pateixen
Sordera completa o parcial o soroll d'orelles

Especialista en aquesta materia, després de molts anys d'estudi, he escrit un llibre, del qual envio un exemplar GRATIS y FRANC a tot aquell que me'l demani. Aquest llibre es un missatge de joia pera tots aquells l'oido dels quals deixa que desitjar; els ensenya com pels medis de la ciencia d'avui, poden en poques setmanes curarse a casa seva sense necessitat de metge.

— Demaneu aquest llibre immediatament —
Ab una postal de 0'10 pessetes n'hi ha prou
PROF. G. KEITH-HARVEY, 117, Holborn. Arr. 3371. Londres, E. C. Anglaterra

Pera les mones
CARICATURES DELS
DIPUTATS SOLIDARIS
y altres personatges, figures de capritxo, tot de fang cuit. Dipósit y venda, COLMADO MARSÁ. Passeig de Gracia, 46 y Sant Pau, 66, merceria

Mobles de A. Dirat
Exposició permanent de dormitoris, menjadors despatxos, salons, etc.
Grans magatzems ab 12 portes: Mendizábal, 30 y Sant Pau, 50, 52 y 54.

Torn cilíndric y gran partida de TELERS d'ocasió pera vendre, a 110 pessetes un. Donaran raó: Riereta, número 15

CALORIGENE
Cura en una sola nit la TOS, els REUMATISMES
DOLORS DE COSTAT, LUMBAGOR, TORTICOLIS
y totes les afeccions causades pel fred

Es un remei facil y nèt, no exigeix sacrificis de costums y evita l'ús de drogues tant perjudicials per l'estòmac.

¡FORA PEL MOIX!!

Els POLVOS COSMÉTICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pel de qualsevol part del cos, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita el cutis. Aquest depilatori es utilíssim a les senyores que tinguen pel moixí (vello) a la cara y brassos, pera que ab el poden destruirlo.

Un pot: 2'50 pesetes. S'envia certificat pel correu si per endevant se reben 3'50 pessetes en lliuransa de Giro mútuo o en segells de correu.

FARMACIA BORRELL
COMTE DEL ASSALT (CARRER NOU), 52, BARCELONA

Progressiva SOLEY

Infinitat de tintures s'han preparat ab la pretensió de resoldre el dificil problema de tornar el cabell blanc a són primitiu color; més cap ha lograt suficientment la solució anhelada.

Els més cremen el cabell, els altres irriten la pell cabelluda essent a vegades causa de perjudicials pertorbacions de l'organismo per contenir substancies que li són nocives. N'hi ha algunes que solament tenyeixen de negre y altres de roig o de castany no essent aplicables més que al cabell del mateix color que aquellque la tintura produeix.

Dedicat molts anys al logro d'aquesta la meva més anhelada aspiració, crec haber vensut totes les deficiencies que presentan les tintures avui conegudes.

En efecte: la meva PROGRESSIVA no irrita la pell ni crema el cabell, al que torna el seu color natural ya sigui roig, castany o negre, deixantlo fi, brillant y sedós, despedeix un olor agradable, no conté substancies nocives de cap classe podent usarse sense cap cuidado. No hi há necessitat de rentarse abans d'aplicar el preparat.

Estic tant segur del meu preparat que ofereixo mostres gratis a qui ho soliciti.

SE VEN A 4 PESSETES FRASC

Drogueries de Salvador Banús.— Vicens Ferrer y Comp.ª — Fills de Vidal y Ribas. — Perfumeries de P. Baltasar, successor de Renaud Germain.—Lafont.—Cebado.—S. Vives y farmacia Kaeipp.

"TOT"
UNIC ESPECÍFIC VERITAT
pera la curació
de les malalties y desarreglos de l'estómac
y del aparell digestiu, preparat per la
"TOT" Company
DEMANIS EN FARMACIES Y DROGUERIES
A l'engròs: HILARIÓ GRUÉ
Ronda de Sant Pere, 4 — BARCELONA

Pianos y harmoniums de lloguer desde 10 pessetes al mes. Carrer del Bruc, núm. 7 entresol. primer

TOS BRONQUITIS
Pastilles
CATARROS curats per les
BRACHAT

Agencia funeraria Olivé
NOTA. — Aquesta funeraria, no pertany a sindicat ni "trust,, de cap classe
RONDA DE SANT PERE, 17 (xamfrá Clarís)
TELEFON 1998
SERVEI HIGIÉNIC
ECONÓMIC
PROMPTITUT EN ELS ENCARRECS